



NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540



VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXXI

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, March 10-12, 1981 — VLIKo metai

Nr. 41

IRANO VASKAI RUOŠIASI VERŽTIS Į IRAKĄ

GRAIKAI ATŠAUKĖ AMBASADORIŲ IS TURKIJOS SOSTINĖS

EGEJAUS JŪROJE EINA TURKŲ KARO LAIVŲ
MANEVRAI, BET NEPATAIKĖ GRAIKŲ LAIVŲ

ATENAI, Graikija. — Graikų vyriausybė penktadienį atšaukė savo ambasadorių iš Ankaros. Graikai protestuoja prieš turkų karo laivus, paleidžiusius šūvius į graikų karo laivus. Be to, graikų vyriausybė įsakė visoms savo jėgoms pasiruošti bet kokiui netikėtumui.

Ministeris Dimitrijus Maroudas pranešė Šiaurės Atlanto Sąjungos vyriausybėms apie šį turkų karo jėgų žingsnį ir parėmė visoms pasiruošti imtis priemonių, kad jis nepasikartotų.

Turkai graikų laivui
netaikė

ANKARA, Turkija. — Turkų vyriausybė stebisi šiais graikų vyriausybės žingsniais, nes turkai nesimė jokio žingsnio graikų nerimui sukelti.

Turkai tvirtina, kad graikams pranešta apie ruošiamus manevrus Egejaus jūroje. Turkai paleido šūvius manevrų vietoje, bet nepataikė į jokių graikų laivų. Nė vienas turkų laivas netaikė į graikų laivą.

Jeigu graikų vyriausybė būtų atsiklausiusi, tai turkai būtų visą reikalingą išaiškinę. Graikų vyriausybė nebūtų reikėjęs imtis tiek daug bereikalingų žingsnių.

Naujas turkų premjeras pasiūlė graikams tartis Kipro reikalais, susitarti ir panaikinti įtampą, bet graikų vyriausybė atsakė, ji pasidaro labai jautri ir be reikalo nervuojasi.

Graikai netiki turkų
pranešimu

ATENAI, Graikija. — Graikų

vyriausybė paaikšino, kad incidentas tarp graikų ir turkų karo laivų vyko ketvirtadienį 2:10 val. popiet.

Incidentas vyko Samotrakijos salos vandenynse, visai netoli Turkijos. Apie 4 ar 5 turkų naikintuvai paleido didaką šūvių kiekį į graikų naikintuvą "Panther". Turkų karo laivai paleido po dvi apkalbas šoviniu, po penkių šovinių kiekvienoje. Palesti šūviai krito nuo 200 iki 300 pėdų atstumoje nuo graikų naikintuvo.

Be to, netoli buvo graikų žvejų laivai. Į juos buvo paleista gana daug šūvių, bet nė vienas nepataikė.

Ambasados Washingtone
pasiaiškinimas

WASHINGTON, D.C. — Turkijos laivų manevrai vyksta turkų ir tarptautiniuose vandenynuose.

Turkų karo laivų vadovybė pastebėjo, kad į manevrų sritį atplaukė graikų žvejų laivai. Turkai nežinojo, kuriais sumetimais graikai ten atplaukė, bet, kaip ten bebūtų, turkai įsakė karo laivams nešaudyti toje srityje, kurioje atsirado graikų žvejų laivai.

Turkai, prisilaikydami tarptautinių taisyklių, iš anksto pranešė, kada ir kur vyks manevrai. Kada graikų laivai įplaukė į nurodytą manevrų sritį, turkų vadovybė įsakė nešaudyti į graikų užimtą sritį.



Lenkų vyriausybė nesipriešino studentams, kai jie atnešė naujus kryžius į Varšuvos, Garvolino, Krakuvos ir kitų mokyklų klases.

3,000 LENKIJOS STUDENTŲ NEŠA KRYŽIUS Į MOKYKLAS

POLICIJA TRAUKIASI IS MOKYKLŲ, NORI ISVENGTI
JAUNŲ FANATIKŲ KRAUJO PRALIEJIMO

GARVOLIN, Lenkija. — Ketvirtadienį 3,000 studentų susirado kelis kryžius ir, šūkaudami prieš vyriausybę, kryžius sunėšė į mokyklas ir pakabinė. Neuzilgo ir Garvolino vidurinės mokyklos buvo atsisia policija, kuri įžengė į klases, nukabino kryžius nuo sienų, išnešė ir sudėjo į lauke laukiančių sunkvežimių.

Studentai pasipiktino policijos veiksmais ir ruošėsi prievarta tuos kryžius atsiimti. Kilo didelis pasipiktinimas visoje Varšuvoje ir apylinkėse. Penktadienio rytė vėl susirinko apie 3,000 studentų, organizuotai atnešė į Garvolino mokyklą kelis kryžius, įnešė į salę ir pakabinė. Jeigu policija būtų juos sustabdžiusi arba palietusi kryžių nešančius studentus, tai būtų kilęs kraujo praliejimas.

Uždraudė studentams
nešti šalmus, peilius

Kun. H. Brzjak, pamatęs atėjusius studentus su šalmiais, peiliais ir kitokiais apsigynimo įrankiais, įsakė studentams, norintiems nešti kryžius į mokyklas, tuojau nusiminti šalmus, padėti visus peilius ir laikytis ramiai.

Kun. Stanislovas Binka Varšuvos priemiestyje pasakė, kad Lenkijoje nėra mokyklos be kryžiaus, bet jis patarė nesirošyti kovai prieš policiją.

Mietnų mokykloje įvyko kitas nesusipratimas. Mokyklos direktorius gavo iš vidaus reikalų ministerijos įsakymą nutolti

Patarė rašyti prašymus
premjerei Jaruzelskii

Varšuvos vyskupas Mazar patarė studentams nesisieloti. Yra daugiau žmonių, kurie nori grąžinti kryžius į mokyklas. Jis patarė patiems studentams ir jų tėvams parašyti prašymus premjerui Valdekui Jaruzelskii, ir prašyti, kad leistų palikti kryžius mokyklų salėse.

Aštriusiai pasisakė kunigas Bujniak. Jis tvirtina, kad didelė Lenkijos gyventojų dauguma yra katalikai. Jis tvirtina, kad Lenkija yra 100% katalikiška, todėl visi pareigūnų nutarimai turi su tuo faktu skaitytis.

Pasirodo, kad kryžiaus klaušimas jau seniai keliama lenkų mokyklose. Pasakojama, kad gen. Jaruzelskis yra priešingas kryžių nuėmimui. Šiuo klausimu labai jautrus yra keli ministrai. Jie negali pakęsti, kai žmonės tvirtina, kad Dievas apsaugo Lenkiją. Karių tarpe atsirado tokių, kurie tvirtina, kad kariai apsaugo Lenkiją. Jie apsaugo ją nuo rusų.

— Cook apskrities metinis biudžetas paliktas vieno bilijono dolerių.

ANDREI SACHAROVO
SVEIKATA SILPNĖJA

NEW YORK, N.Y. — Andrei D. Sacharovo, žinomo Sovietų fiziko, sveikata smarkiai pralėgusi, pareiškė sena jo pažįstama, nuvykusi į Gorki miestą.

Ankčiau silpnai jautėsi prof. Sacharovo žmona Maskvoje, bet dabar atrodo, kad pats Sacharovas gerokai susilpnėjo. Jis turi bėdos su savo akimis. Jo regėjimas nuolat silpnėja. Prie to prisideda silpna širdis ir aukštas kraujo spaudimas.

Natalija Hesse, 70 metų amžiaus Sacharovo draugė, buvo slapta užsukusi pas Sacharovą į Gorki ir matė, kad jo sveikata "jau baigiasi". Sacharovo žmona dabar gyvena Maskvoje, bet jos sveikata ilgai silpnėjanti. Natalija Hesse, Leningrado technikos leidėja, trečiądienį atvyko į New Yorką.



KALENDORĖLIS

Kovo 10: Žibulė, Visvydas, Mandrė, Dormantas, Žibuolė, Naubartas.

Kovo 11: Eigustė, Gedimtas, Jovydas, Žalvytė, Gurdas, Svetigailė.

Kovo 12: Vismantė, Galvydas, Mina, Gožtautas, Regimantė, Intia.

Saulė tekė 6:12, leidžiasi 5:51. Oras debesuotas, ne toks šaltas.

IRANO VALDYTOJAS NORI ISVARGINTI IRAKO KARIUS

SUTRAUKĖ PULKUS 14-17 METŲ JAUNUOLIŲ,
NEPASIRUŠIŲ NAUJAM KARIŲ PULKUMI

WASHINGTON, D.C. — Chomeini, kai perėmė vyriausybę Teherane, atnešė žinias, kad Iranas, jog Iranas valdytojas Chomeini nori visiskai išvarginti Irako karius naujais įsiveržimais Basros sityje, kad vėliau galėtų laisvai žygiuoti į Iraką žemes ir užimti visą kraštą.

Irako kariuomenės vadovybė žino, kad nė Iranas jaunuoliai, nei paprasti kareiviai negali praeiti Irako fronto linijas, bet kai tie jaunuoliai pajęs išvarginti Irano karius, tai tada patyrusios ir patalėjusios keltis Irano divizijos prasilius per Basros tvirtoves ir galės laisvai veržtis į Irako centrą.

Irako kariuomenės vadovybė, įleidusi Irano jaunuolius į Basros ruožą, kryžmine ugnimi šunakino lūkstendius jų. Fanaizuoti jaunuoliai nebijo mirti ir eina į priekį. Jie siekia susprogdinti ir žemę įkastas minas, kad vėliau galėtų prasiiveržti Irano tankais.

Irakas turi gerus ginklus ir patyrusius karius, todėl jų jaunuolių nemano įsileisti į prakelčių kontroliuojamus ruožus. Tačiau jie juos prisileidžia kiek arčiau ir tada kulkosvaidžių kulkomis juos naikina.

Reikia turėti šaltą kraują, sako kariai. Jiems reikia ir kumrybės bei pasidaryti nejaudriems. Sovietai mato sukritusius jaunuolius ir nuo žaidimų besivartančius jaunuolius, bet jie turi šūvius nukreipti ir prieš tolimaisiais nušėgusius. Tiems sukritusiems reikia pradėti pulsi viduryje lūkusius. Po to greitai bando paimti sužeistuosius, kol neatsiranda nauja puolanti jaunuolių banga. Keli Amerikos žurnalistai soka šias Irano jaunuolių žudynes.

Amerikos diplomatai, gerai informuoti negu kiti krašto vyriausybės, labai gerai žino, kad reikia turėti labai įtemptus nervus pirmose Basros fronto linijose. Jie taip pat žino, kad kar medžiagos pristatymas į priekio linijas labai svarbus.

Irakas turi geresnius lėktuvus ir lakūnus, negu turi Iranas. Daugeį Irano lakūnų suad.

LIUDIJA APIE SEN.
AQUINO NUŽUDYMĄ

MANILA, Filipinai. — Efrėn Ranas ir Olivija Reyes du liudininkai, kai senatorius Benigno Aquino buvo nužudytas, pareiškė, kad jie atlydėjo senatorių iki aerodromo. Kai lėktuvas sustojo, tai senatorių iš lėktuvo žemyn lydėjo du ginkluoti kariai. Nespejo jis nusileisti, kai pasigirdo šūvis. Kareiviai buvo iš abiejų pusių, laikydami senatorių už rankų. Netrukus senatorius pradėjo virsti į kairę pusę. Klaušijosi tyrinėjantįs Aquino nužudymą, pirmą kartą pareiškė, kad senatorius buvo nušautas ant lėktuvo laiptų, o ne ant žemės, kaip iki šio mėto kariai tvirtino, kaltindami Rolando Galmano, kuris po senatoriaus nužudymo buvo ten pat kareivių nušautas.

— Būs mas prokuroras Meeze pareiškė komiteto nariams, kad jis nebeprisidės kas atneš prezidento Carterio planą vydoms diskusijoms.

— Meeze nesmerkia privačių priemonių gauti iš kitų informacijos.

— Liudininkai tyrinimo komitetai pareiškė, kad jiems buvo įsakymas nesisakyti kas šovė į ginklą senatorių Benigno Aquino.



Egejaus jūroje, visai netoli Turkijos ir Samotrakijos salos, vyko turkų karo laivų manevrai. Turkai sako, kad joks jų šūvis nepataikė į graikų laivus.



Solistė Violeta Rakauskaitė, dabar pastoviai gyvenanti Anglijoje, šiuo metu yra atvykusi į Hollywood'ą. Čia, kur daro dainų įrašus savo naujausiais plokštelėmis — "Violeta II". Įrašai atliekami Gintaro studijoje. Plokštelėje bus talpinami eilės žinomiausių lietuvių populiariųjų muzikos kompozitorių kūriniai. Bus ir kelios kitausių dainos. — Nuotraukoje Violeta prie Kiniečių teatro, Hollywood'e. (P. Jasiukonio nuotrauka)

Socialinis draudimas ir aprūpinimas

VI metai

Kovo 10, 1984, Nr. 11 (273)

Redaguoja PRANAS SULAS

Klausimus ir medžiagą siųsti: 4436 So. Washenaw, Chicago, IL 60632

Dar apie Medicare apdraudą

Medicinos patarnavimai

Medicinos apdrauda gali padėti apmokėti už bet kurį pagalbą patarnavimą licenzuoto patarnavimo, įskaitant ir išaugusias karpas.

Medicinos apdrauda neapmokina higieninės kelių priežiūros, gydymo (flat feet) ar kitų struktūrinių kelių, vėd., misslign mentų, nuospaudų pašalinimo, pūlimis ir daugeliu karpų. Bet medicinos apdrauda gali padėti apmokėti už eilinę kelių priežiūrą, jei jūs ištikite medicinos sąlyga, paliečianti žemutines kūno dalis. Kur reikia, kad tokia globa būtų alikta podiatristo, gydytojo arba osteopato.

Dantų priežiūra

Medicinos apdrauda gali padėti apmokėti dantų priežiūros, jei tai liečia žandikaulių operaciją ar kitą parašaus. Jei kaina reikalinga gultis į ligoninę, tai dantų problema. Medicare gali apmokėti tik už gūtimą ligoninėje, nes už dantų gydymą, plokštelių paruošimą, Medicare nemoka.

Dantų plombavimas, ištraukimas, arba dantų plokštelių paruošimas, išpuvusio kanalo terapija, nerengiamųjų dantų patalpa, nusi ir kitai atlikti su dantų gydymu, daktarų patarnavimai, neapmokami.

Optometristo patarnavimas

Jeigu optometristas atlieka patikrinimo patarnavimą, susijusį su apšvieta (akies naktinio lęšio) ir rūkymas (abscence), medicinos apdrauda apmokės optometristo patarnavimą.

Ateinančio ligonio ligoninės patarnavimas

Medicinos apdrauda padeda apmokėti patarnavimą, kurį gaunate kaip ateinantis ligonis iš priėmimo ligoninės diagnozės arba gydymui ligos arba sužeidimo. Kai jūs atvyksite į ligoninę, kaip lankantis ligonis patarnavimui gauti, parodykite med. personalui naują turį prašymą — Explanation of Medicare Benefits notice. Iš tos formos med. personalas gali pasakyti kiek jūs, iš \$75 sumos atimkate.

Ligoninė visada teikia sąskaitą už patarnavimą medicinos apdraudai. Ši apdrauda ligoninė apmoka 80 procentų patvirtintos sumos už patarnavimą, kurį gaunate, po atskaitymo bet kiek \$75 vad. "deductible", kuriems jūs nentifikate. Ligoninė pasta-

rai sumai jums pateiks sąskaitą, plus 20 procentų patvirtintos sumos.

Jeigu ligoninė negali pasakyti kiek jūs turite sąskaitos apmokėti, kurią galėtumėte mokėti med. apdraudai, apmokėkite asmeniškai. Apmokėta ligoninei sąskaita gali būti jums kredituota ir med. apdrauda tą sumą gali apmokėti jums tiesiog.

Pagal tam tikras sąlygas, med. apdrauda gali taip pat padėti apmokėti sąskaitą už skubią pagalbą ateinančio ligonio tos ligoninės, kuri nepatvirtinta.

Ateinančių ligonių patarnavimas

Medicare medicinos apdrauda padeda apmokėti už šiuos patarnavimus:

- 1) Patarnavimas skub. pagalbos kab. ir atein. ligonių klinikoje.
- 2) Laboratorijos testus, ligoninės atliktus.
- 3) N-rai Rentgeno ir kitus radiologijos lig. padarytus.
- 4) Medicinos priemonės, kaip šlures ir tinkliūlius.
- 5) Vaisius ir biologines, kurių ligonis pats negali tvarkyti.
- 6) Kraujo transfuzijas, kaip ateinančiam ligoniui.

Už patarnavimą Medicare Med. apdrauda negali mokėti, būtent:

- 1) Paprastu fizinius patikrinimus ir tyrimus, susijusius su teikiama patikrinimais.
- 2) Akinių ir ausų patikrinimas, sąsąsų prirašyti akinius arba klausos priemonę — aparata.
- 3) Imunizacijos (išskiriant pneumococcal, vacinacijas ar imunizacijas, kurių reikalaujama sąsąsėje su susižeidimu ar grėita rizika užsikrėsti).
- 4) Eilinę kelių priežiūrą.

Ateinančio ligonio fizinė terapija ir kalbos patologijos tarnyba

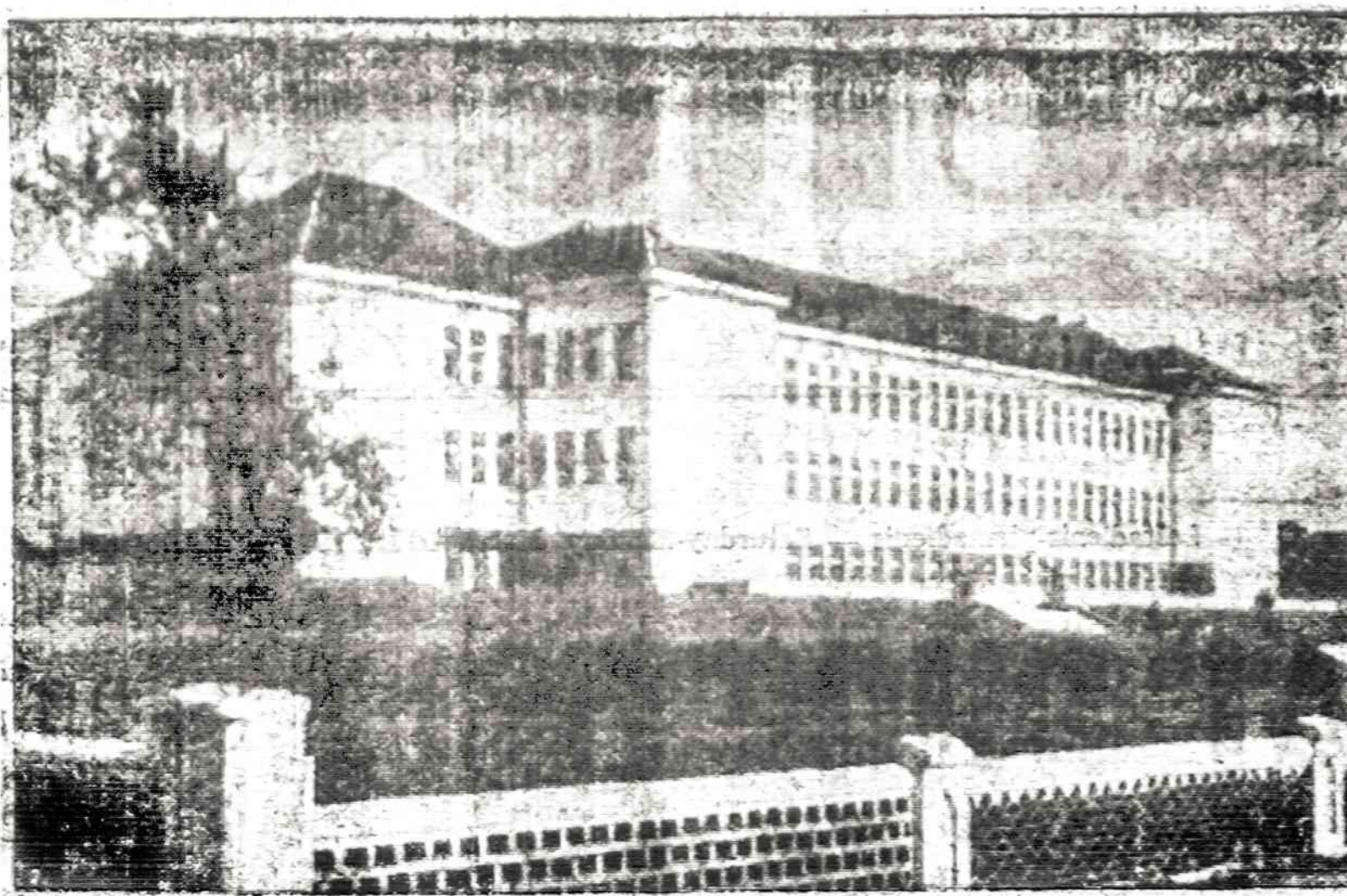
Medicare medicinos apdrauda gali padėti apmokėti med. būtiną ateinančio ligonio fizinę terapiją ar kalbos patologijos tarnybą. Čia yra trys skirtingi būdai, kuriais jūs gaunate tokį patarnavimą pagal medicinos apdraudą.

Pr. S.

(Bus daugiau)

Chicago's International Coin Fair (CICF)

Š. m. kovo mėn. 16-18 d. nuostabi Hyatt Regency Hotel (151 East Wacker Dr.) metalinių monetų paroda, kurioje dalyvaus virš 100-to visos Amerikos ir plačiojo pasaulio metalinių mo-



Lietuvos nepriklausomybės laikais 1937 metais Kėdainiuose pastatyta gimnazija

Kaip pačiam parašyti testamentą

Šiuo kartu patieksiu porą paprastų testamentinių formų. Nor. ir nėra reikalo sekti viena kita pavyzdį pažodžiui, tačiau pavyzdys būtų kaip ir kelrodės nuosavą testamentą pačiam pasidaryti.

Kiekvieno asmens testamentas gali būti daugiau smulkesnio pobūdžio ar gali turėti daugiau punktų, negu mano čia nurodyti. Testamentą pradžioje pavyzdžiui gali būti rašoma taip:

"Dievo vardu. Amen. Aš, Leonas Leonaitis, gyvenantis Chicago's mieste, Cook apskrityje, būdamas sveiko proto ir atminties, žinodamas šio gyvenimo nepastovumą, darau, skelbiu ir deklaruojau savo paskutinę valią ir testamentą:

1. Šiuo atvečiu visus testamentinio dokumentus, anksčiau mano sudarytus.
2. Pavežu savo testamentą vykdytojui apmokėti mano skolas ir laisvųjų išlaidų, tuojau po mano mirties, kaip tai galima atlikti.
3. Savo Fordo automobilį skiriu broliui Vytautui Leonaitiui.
4. Visą mano nuosavybės likutį, kas būtų turto ir kur jis būtų, skiriu savo seseriai Antaninai.
5. Šiuo skiriu Vladą Skirgaitį.

netų, medalių ir kitokių pasau-lyje cirkuliuojančių piniginių ir nepiniginų vertybių prekybininkai. Ten bus galima ne tik pasamontuoti, bet ir ju nusipirkti. Jų vertė svyruoja nuo kelių centų net iki daugiau dešimties tūkstančių.

Parodos lankymo valandos: kovo 16 ir 17 dienomis (penktadienį ir šeštadienį) nuo 10 val. ryte iki 8 val. vakare, o kovo 18 dieną (sekmadienį) nuo 10 val. ryte iki 5 val. po pietų. Norint daugiau informacijų, skambinti tel. 346-3443.

la būti mano testamentą vykdytoju.

Liecininkams dalyvaujant ir matant aš šiuo pasirašau — Leonas Leonaitis, 1977 m. gruodžio 28 dieną.

"Pasirašome, paskeibiame, kad čia yra mano testamentas, Leonas Leonaitis, 1977 m. gruodžio 28 dieną, ir testamentas, sudarytas mūsų aki-raidoje, jam prašant ir jam dalyvaujant ir dalyvaujant mums visiems, mes čia pasirašome savo pavardes kaip liecininkai, kad L. Leonaitis buvo pilno proto ir laisva valia pasirašė testamentą: Kazimieras Jonaitis, gyv., Juozas Titas, gyv., Aleksandras Matijosaitis, gyv., Placiu skaitykite leidinį "Kaip sudaromi testamentai", gaunama "Naujiųjų" administracijoje. Pr. Fab.

ANGLISKO TESTAMENTO PAVYZDYS

In the name of God, Amen. I, _____ of the City of _____, County of _____, State of _____, being of sound and disposing mind and memory, and not acting under duress, menace, fraud, or the undue influence of any person whomsoever, do hereby make, publish and declare this to be my Last Will and Testament and revoke all other wills previously made by me.

First, _____

Lastly, I hereby nominate appoint _____ as Execut-

of this will

In Witness Whereof, I have hereunto set my hand this _____ day of _____, 19____, at _____.

Signed, sealed, published and declared to be the Last Will and Testament of _____ the test- above named, in our presence, and at his request, and in his presence, and the presence of each other, have hereunto subscribed our names as witnesses this _____ day of _____, 19____.

signature of witness residing at

Neapmokamas patarnavimas pildant pajamų mokesčius (Income Tax)

AARP praneša, kad žmonėms 60 metų amžiaus ir vyresniems suteikia nemokamą pajamų mokesčių patarnavimą šiose vietovėse:

Chicago Public Library, 6300 Archer tel. 582-6094, penktadieniais 10 a. m. — 3 p. m.

Five Holy Martyrs Church, 4328 So. Richmond, pirmadienį ir antradieniais nuo 9 a. m. 3 p. m.

Great American Savings and Loan, 6225 S. Western tel. 476-7575, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 a. m. 3 p. m.

Marquette National Bank, 6155 S. Pulaski, pirmadieniais ir trečiadieniais 10 a. m. — 3 p. m.

Southwest Center for the Elderly and Handicapped, 6117 S. Kedzie, tel. 476-8700, pirmadieniais ir trečiadieniais 10 a. m. — 3 p. m.

St. Nicholas School, 6200 So. Lawndale, tel. 585-8022, pirmadieniais 10 a. m. — 3 p. m.

Vietovėse, kur pažymėti telefoniniai, pasaukite ir pasiteiraukite ar yra reikalinga rezervacija. Vietovėse, kur nėra telefoninių, numeriai rezervacijai nebeikalinga.

Kas yra nuovargis

Atikeldami iš lovos kaitais laisviamis apsilpę, nuovargis ir be jėgų. Rodos, miego netrūksta, miegas neskauda, bet dirbti irgi nesinori. Lietuviai tą vadina "tinginio liga" ir apsilieidimu. Mokslininkai jau seniai tyrinėja šio nuovargio priežastį. Pirminis atkreiptas dėmesys į šį dalyką buvo žinomas italų fiziologas Angelo Mosso. Apie vidurį praeito šimtmečio jis paskelbė, jog apatijos ir nuovargio priežastis yra kraujo užuodijimas gentilomiais kūne cėlėmis arba narveliais.

Ši jo teorija patvirtino vėlesni mokslininkai. Taigi, norint, kad visad jaustumės gerai, turime saugoti savo kraują švarumą, pritaikant atsakančią maistą.

Seniausias pasaulio vynos atrastas Gruzijoje

Sovietų spauda praneša, kad Gruzijos kumitetas senovės patalpas apsaugoti pradėjo senovės urvinio miesto Vardzijos. Kurio apylinkėse, valymo darbus. Tas "miestas" esąs 300 urvų-kambarių, sudaranti 7 aukštus. Pirmasis aukštas esąs 120 m, aukštumoj virš Kurso upės lygio. Visi urvai labai rūpestingai iškirsti. Ties jais yra 25 metrų aukščio uolos, ant kurių kėlėsi augęs pušynas. Iki šiol išvalyta per 100 kambarių-urvų. Rasti 26 vynos, iš kurių apie 100 metų senumo. Seniausios vynos, iš kurių viena yra 3 kibirai, rasti rūdintose skystimo, medinių baldų vynu. Spėjama, kad tai seniausios pasaulio vynos.

nas, pagamintas maždaug prieš 385 metus.

Patarlių išmintis

Dorybės

Patarlės labai mėgsta išskirti aikštėn įvairias žmonių dorybes: sąžiningumą, mielaširdystę, darbštumą.

"Nemėsk kelio dėl takelio". — dėl menkniekių nereikia nukrypti iš doros kelio, arba iš pagrindinio tikslo.

"Mielaširdingas ir ant akmenų pragyvens, godus — nei ant aukso".

"Tokį kashį kash, kokių apžioji", — nebūk godus.

"Purve negraibysi, taukų nelaižysi".

"Is miego šuipinio neišvirs".

"Ant vietos ir akmuo apželia", — tad judėk ir dirbk.

"Kas rasą nebrauks, geros duonos nevalgys".

"Kas ars — nepavargs, kas vogs — nepralobs".

"Gerą paukštį dviem kulkom šauna", — visi nori gerą ir reikalingą žmogų sau laimėti, tad geriau užsitikrinti, kad taip ir būtų.

"Jei nekaltas esi — duris uždaryk, o jei kaltas — kojas taisyk".

TECHNIKOS AMŽIUS

Katė tupi prie uolos ir laukia. Pagaliau, neiškętusi, klausia: — Ką tu ten veiki, kad neišsini?

Pelė atsako: — Žiūriu televiziją.

— Kaip gi tu gali taip ilgai pokšoti į ekraną?

— Matai, šiandien lašai įdo kaip sesers.

Yra ir taip gyv enime: — Ir ką ten rodo? — Rodo, kaip tu dabar manęs tykai.

Yra ir taip gyv enime:



Tūlame bare klientus stebina pokerį lošiantis šuo.

— Niekai, — aiškina baro savininkas, — silpnas iš jo lošikas. Kai tik gauna geresnę kortą, tuoj iš džiaugsmo ima vizginti uodegą.

Cirko direktoriui skambina telefonas: — Norėčiau jūsų cirke gauti darbo.

— O ką tamsta moki? Mes priimame tik pirmaeilius talentus.

— Moku skaičiuoti iki 10.

— Čia joks talentas, — atsako cirko direktorius.

— Taip?.. bet čia kalba šuo.

• Gyvena, kaip broliai, mylisi, kaip sesers.

IŠTRAUKOS IŠ DIENYNO

Aukščiausia valdžia yra nuosavas protas. Dievas visatos sutvėrėjas, valdžių ir valdinių aukščiausias teisėjas. Žmogus — pats save buities kūrėjas, nes Valdžia atsakinga valdiniam, valdiniai — teisėjui.

Kyšininkas į dangų neįeis. Nežiūrint kuo taps — maldomis ar lašiniais.

Absoliučią tiesą savinasi fanatiškai, tironai ir kiti antisocialiniai balvonai. Tik dėl tos priežasties pasaulyje siaučia karas, Tik dėl tos priežasties žmona su vyru baras.

B. Bačiūnas

WATCH Your self

• TO TRUST IN YOUR FELLOW MAN IS A NOBLE VIRTUE... EXCEPT WHEN HE'S DRIVING. NEVER TAKE ANOTHER DRIVER'S ACTIONS FOR GRANTED. SOONER OR LATER HE MAY DO THE UNEXPECTED!

THE ODDS ARE AGAINST THE IRATE DRIVER WHO TRIES TO GET EVEN ON THE HIGHWAY.

• HOW DO SEAT BELTS HELP TO PROTECT YOU IN AN AUTO ACCIDENT? ACCORDING TO THE INSTITUTE FOR SAFER LIVING, AMERICAN MUTUAL LIABILITY INSURANCE COMPANY, THEY TEND TO RESTRAIN THE BODY FROM BLOWS AGAINST PARTS OF THE CAR, LESSEN THE DANGER OF BEING THROWN OUT OF THE CAR, AND INCREASE SURVIVAL CHANCES.



NUO 1715.

Jūs protėviui gardžiavosi paslaptimi, turtumu, sveikumu, šilumai, elegantišku Martell Cognac skonių nuo 1715 m. O kai žmonės taip ilgai ką nors vertina, jūs žinote, kad tai yra labai gera. Sveiks.

Imported by The J. & F. Corp., N.Y., N.Y. © 1981-80 proof.

KOVOS DEL SPAUDOS

(ATSIMINIMAI)

(Tęsimys)

Pagrindinės administracinės baismės buvo dvi — policijos priežiūra ir tremtis: 1) į tolimąsias Rusijos vietas, pvz., Jakutską, ir 2) į ne tokias tolimas Rusijos vietas, vidaus gubernijas. Baismės 1-5 metų. Didžiausia bausmė paskyrė dr. L. Vainelkui: penketas metų Sibire, Kiti gavo kiek mažesnes. Vieniems metams ištremti mok. J. Jablonskis į Pskovą, dant. E. Brandytė, dr. F. Janušis, V. Požela, A. Baranauškas, kun. P. Janulaitis, rašytojas G. Liandsbergis, žetūkalnis į Smolenską. Policijos priežiūrai laukti vienerius metus dr. P. Kairiūkštis, dr. P. Radzvička Smolenske, jų gyvenamąsias vietas, ir J. Ambrozaitį Šiauliuose.

Teismo nutarimas

Pasibaigė byla, palyginti, greitai. Nebuvo ko jai užtrukti. Tariamoji revoliucinio sąjūdžio medžiaga ne tokia jau didelė buvo: laiškuose rastieji adresai; vietos žandatų viršininkų sužeistos žinios; keletas pagautų kontrabandų — va. ir visa ji. Tiesa, į jos skaičių dar įeina rolmistro studijos apie lietuviškąjį revoliucinį sąjūdį ir nešvanki provokacija tarp Liepojos mokinių. Bet tuodu šaliniiu — palies rolmistro darbas — nieko naujo nedavė bylai. Dėl to po metų tardymus savaime pasibaigė, ir byla perėjo į vidaus reikalų ministeriją, į ypatingą jos skyrį. 1901 metų vasarą per policiją aš jau gavau jos nutarimą.

— 1901 metų birželio 10' dieną vidaus reikalų ministerija, jos ypatingasis skyrius išsiųdė daktaro Liudvyko Vainelkio, ir kitų bylą ir rado, kad tamsta kaltas, dalyvavęs sąjūdyje prieš valdžią ir kad tuo tikslu Lietuvoje platines užsienio spaudintą slapta lietuvių literatūrą, nukreiptą prieš valdžią, dėl to nularė ištremti tamstą dvejiems metams į vieną iš Rusijos vidaus gubernijų pagal pasirinkimą.

Visi kiti kaltinamieji gavo tokį pat nutarimą, tik jų tikslas ir bausmė skyrėsi. Vienus rado kaltus gabenus, kitus platinus, trečius, kaip dr. Vainelkį, net spausdinus lietuvišką literatūrą.

Bausmės (jo pagal kaltes, nuo 1 metų policijos priežiūros iki 5 metų Sibiro, siems asmenims:

1. Elzė Jodinskaitė nuo Joniškio — 1 metais policijos priežiūros savo tėvyje.
2. Jonas Ambrozaitis iš Liepojos — 1 metais policijos priežiūros Šiauliuose.
3. dr. Adomas Skuteris iš Žemelio — 1 metais policijos priežiūros vietoje.

4. vald. Čeponis iš Liepojos — 1 metais policijos priežiūros vietoje.

5. dr. Povilas Kairiūkštis iš Smolensko — 1 metais policijos priežiūros.

6. dr. Petras Radzvička iš Smolensko — 1 m. policijos priežiūros.

7. dantų gyd. Emilija Brazdytė iš Vilniaus — 1 m. tremties Smolenske.

8. kun. Pranas Janulaitis iš Troškūnų — 1 m. tremties Smolenske.

9. Antanas Valentinas iš Liepojos — 1 m. tremties Smolenske.

10. Augustinas Baranauškas iš Liepojos — 2 m. tremties Smolenske.

11. Vincas Birbilas iš Liepojos — 2 m. tremties Smolenske.

12. Jonas Bendikas iš Maskvos — 2 m. tremties Smolenske.

13. Gabrielius Liandsbergis iš Maskvos — 2 m. tremties Smolenske.

14. dr. Feliksas Janušis iš Kretingos — 2 m. tremties Smolenske.

15. Vladas Požela iš Steigvilų — 2 m. tremties Smolenske.

16. Jonas Žiupsnys iš Liepojos — 2 m. tremties Saratove.

17. Kazys Danilevičius iš Liepojos — 2 m. tremties Saratove.

18. adv. Slasys Lukauskas iš Šiaulių — 2 m. tremties Saratove.

19. Elena Lukauskienė iš Šiaulių — 2 m. tremties Saratove.

20. mok. Jonas Jablonskis iš Talino — 2 m. tremties Pskove.

21. dr. Jonas Šliūpas iš Kauno — 2 m. tremties Vladivostoke.

22. dr. Jurgis Alekna iš Ukmergės — 2 m. tremties Archangelske.

23. stud. Vladas Mongirdas iš Mišūčių dv. — 2 m. tremties Amavire.

24. dr. Zalnierukynas iš Smolensko — 3 m. tremties Sibire.

25. c. Liudas Vainelkis iš Palangos — 5 m. tremties Sibire.

Atlikę bausmę:
26. teisėjas Motiejus Čepas iš Sretensko — iš tarpybos pašalinamas.
27. Feliksas Paulauskas iš Slaveitų dv. 6 mcn.

Pabėgęs nuo bausmės:
28. stud. Augustinas Janulaitis iš Šiaulių — 3 m. tremties Sibire.

Pabėgę nuo tardymo:
29. Jonas Bilūnas iš Liepojos.
30. Juozas Varkala iš Liepojos.

31. Domas Sidlauskas (Visnomis) iš Liepojos.
Gimnazistai ištremti iš Liepojos:

32. Kazys Alyta.
33. Biskupskis.
34. Astrauskas.

35. Beleckas — suimtas.
Verslo žmonės:
36. Paketuris.
37. Antanas Kašaila.

Administracijos teismas (už akių įvyko, teisingas ir maloningas, kaip kalbėjo rolmistras. Anot rolmistro, patrauktiems atsakomybėn 17 asmenų ministerija parodžiusi didelę malonę — atleidusi juos nuo bausmės.



A. Marčilionis — Keturi Evangelistai

lensko — 3 m. tremties Sibire.
25. c. Liudas Vainelkis iš Palangos — 5 m. tremties Sibire.

Atlikę bausmę:
26. teisėjas Motiejus Čepas iš Sretensko — iš tarpybos pašalinamas.

27. Feliksas Paulauskas iš Slaveitų dv. 6 mcn.

Pabėgęs nuo bausmės:
28. stud. Augustinas Janulaitis iš Šiaulių — 3 m. tremties Sibire.

Pabėgę nuo tardymo:
29. Jonas Bilūnas iš Liepojos.
30. Juozas Varkala iš Liepojos.

31. Domas Sidlauskas (Visnomis) iš Liepojos.
Gimnazistai ištremti iš Liepojos:

32. Kazys Alyta.
33. Biskupskis.
34. Astrauskas.

35. Beleckas — suimtas.
Verslo žmonės:
36. Paketuris.
37. Antanas Kašaila.

Administracijos teismas (už akių įvyko, teisingas ir maloningas, kaip kalbėjo rolmistras. Anot rolmistro, patrauktiems atsakomybėn 17 asmenų ministerija parodžiusi didelę malonę — atleidusi juos nuo bausmės.

nors jie taip pat buvę kalti. Išgirdęs apie sprendimo teisingumą, Bendikas patvirtino:

— Tik dvejus metus tegavau. — Už ką? — paklausė judrusis Šiaulių Dėdė.

— Už atsisaukimus. (Bus daugiau)

— Buvusi Chicago miesto majorė Jane Byrne mano, kad senatorius Gary Hart yra geriausias demokratų partijos kandidatas prezidento pareigoms.

• Varna iš vietos, kita į jos vietą.

MEET THE CHALLENGE!



SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Gerbiamas redaktorius, prašau paskelbti mano laišką "Grižkime iš lankų", rašytą Dirvos redakcijai.

Su pagarba

Ignas Petrauskas

GRĮŽKIME IŠ LANKŲ...

Vasario 16 dienos laidoje, Dirva įdėjo J. R. straipsnį "Kovos žuvius užkasant". Jame, be visu kitų, jis paminėję mano pavardę, nors apie veiksmų pasitarimus nieko nerašiau.

Pirmiausia jis rašo, kad Kvikius yra "išamžinimas" išeivijoje. Ne visi "išamžinimai" yra vieni ir geri. Svarbu, kokių tikslų siekiama žmogus save "išamžina". Tokių "išamžinimų" yra daug. Vieni patys grįžo pas okupantą, kitus Amerikos valdžia išsiuntė. Pavyzdžiui, kaip turėjo "išamžinti" komunistų šnipas, kodėl jis pasiekė Vokietijos kanclerio Brandto vyriausio patarėjo vietą? Kaip turėjo "išamžinti" Klaus Emil Fuchs, kol galėjo perduoti komunistams atomo paslaptį?

Dar nepaskelbė Draugo redakcija kieno iniciatyva ir nuopelnu buvo vaišinamas Draugo redakcijoje, Lietuvos okup. agentas Kazakevičius. Tik tiek aišku, kad nuo to laiko, iki šių dienų, mėginama Kvikiu tampa yra niekinimas Lietuvos laisvinimo veiksmų. Vienas iš daugelio pavyzdžių. Apie VLIKo pirm. dr. K. Bobelį, tada grįžusį iš Bielgrado konferencijos, jis taip rašo: "Atėjo vada, kurie neparodė nei takto, nei išminties"... Nes Bielgrado konf. rušiai buvo pasakyta, kad Jūs okupavote Lietuvą. Kaip rusų, taip ir Kvikių tuo labai įžeidė. Ar tai nėra "išamžinimas" okupantui naudai?

Matyti, kad J. R. neskaito katalikiškos spaudos, kad jis nematė Kvikiu vedamųjų, kuriuose jis aprašo turkų sultonų ir Nepriklausomos Lietuvos atstovų gyvenimą. Netiesą J. R. rašo, kad Kvikius organizavo genocido parodas. Genocido parodą paruošė dail. Z. Kolba ir inž. D. Adomaitis.

Be to, dar yra daug neatsakytų klausimų ir apie Lietuvos bažnyčių knygų išleidimą. Sunku patikėti, kad Kvikius, dirbdamas "Milicijos" žurnalo redakcijoje, rinko Lietuvos bažnyčių fotografijas. Ir pasitraukdamas į tremtį, tas fotografijas, kaip didžiausią turtą pasiėmė su savimi, turėdamas viltį tremtyje išleisti Lietuvos bažnyčių albumus. Kad

is tų fotografijų, pasitraukdamas iš Lietuvos, neturėjo, rodo jo skelbimas spaudoje, prašant žmonių prisiusiti jam turimas Lietuvos bažnyčių nuotraukas. Tada reikia manyti, kad pakenkama tų fotografijų jam būvo prisiusita dabartinčių Lietuvos valdovų. Žinant, kad okupantas nieko velni nedaro, net ir už dovanotas kelnės ima 50

rubl., tai ir už nuotraukas vėliau ar kitu būdu reikavo atsiųgti. Galima tik spėti, kad atsiųgtindamas už gautas bažnyčių nuotraukas, jis niekiną Lietuvos laisvinimo veiksmus, arba, kad už nuolatinių Lietuvos laisvinimo veiksmų niekinimą, jis gavo tas nuotraukas.

Taiigi, slapukas J. R. ir "išamžinimui" yra įvairių būdų ir tikslų, ir nevaikščiok po lankas.

Ignas Petrauskas

ŠEŠUPĖS VINGIO MELODIJA

Ka kurie padavimai sako, kad mūsų Tautos himno autorius Vinco Kudirkos smuikas buvęs garsojo smuiku gamintojo, italo Stradivarijaus darbas. Smuikas buvęs 19-jo šimtmečio pabaigos išdirbiny. Dabar esąs kažkur paslaptinai padėtas ir niekas tikrai nežina, kur jis galėtų būti. Smuikas įsigytas iš tūlo varšuviečio.

Kai kurie Stradivarijaus smuiką dabar taip yra pagarsinę, kad už juos mokama šimtais tūkstančių dolerių. Jo smuikų nepaprastai tobulumo paslaptis nežinoma: Anglijos Jurgis II, Ispanijos Karolis III ir daugelis kitų kraštų žymųjų smuikinių.

Vieno sekmadienio pavakars metu, Kudirka su savo smuiku iš Naumiesčio nuėjo į Šešupės Vingį, kurio pakrantė kieto smėlio, apsupta gražaus pušyno, žilvičių kerais ir karklų krūmais. Diena buvo skaidri, rami — be debesėlio. Šešupės Vingio gelmė raibuliavo pavakars karš-

čio verpetuose. Ir čia Kudirka išsiėmęs savo smuiką iš juodo futliaro, su kamparūtu smuikui užtraukė lietuvišką rapsodiją. Ir vieną baigęs — kitą pradėjo. Ir taip smuiko garsas atsimušęs į aukštus skardžius, žavingais aidais virpėjo.

Iškilo nimfos ant tykųs upės paviršiaus: triušose rateliuose — po septynias, Skirtingos giminės: kelnų ir skardžių — prendės, šaltinių ir upių — na juos ir medžių bei krūmų — driadės...

Jos šoko šoki, sumaišytą su Stradivarijaus smuiko garsais. Jų skraistės ir mistikoje pasikendė kūnai, tartum debesėliai, artėjo prie kranto. Ir kai nimfos buvo jau visai arti, tdi Kudirka brūkstelėjo smuiku vieną per linkmenį liemens... Nijadė pasilenkė vikrai, iškėlė dumblo nuo upės dugno ir sviedė Vincui tiesiai į krūtinę. Vincas išplėtė akis plačiai, bet nimfų jau nebebuvo.

Dabar miestelis Kudirkos Naujojo miesto vadinamas.

P. B. Zilbintis

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams išskirtinai tarnaujanti jau per 87 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigesniais kainomis SLA nario pėlna, nariams patarnauja tik sąjaukų pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susiviniijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudžia — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudžia: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų veikėjus, jie jums mielai pasakys ir SLA istoriją.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 563-2210



Inž. LIODAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip
IŠ PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. M. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, parašė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir parašė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kiti viršiniai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1708 S. Halsted St., Chicago, Ill 60608

3 — Naujienos, Chicago, Ill. — Šeštadienis, March 10-12, 1994

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1984 m. metraštis. Jame yra vertingi, nekomet nesena. Viena Krėvė, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniško, V. Stankos, T. Raudkio, dr. Kazio Grinaius, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Medaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šleikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnų tapybos porykaliais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ SVETES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir knygų tiktų pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų svetes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojančioms, gerinti autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkš apyrašas Juozo Adomaitis — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausa gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities kiti rastiūnė studija, suskirstyta akirantais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVIŠKASIS PAMARTIS, Heinricho Tomo-Tamalauskio kompiuterio studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodami vietovardžių pavadinimai ir jų vertiniai ir rokielė kalba. Laba sandingoji 335 pusl. knygoje yra Rytprūšių šeimėlapis. Kaina \$4.

• KĄ LAUKIA LAMA, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pib. mairšiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$1.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenimo ir politikoje; tik a. fargio Jankino knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotojų už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 266 puslapių, kainuoja \$6.

• BATERINIS NOVELAS, H. Loosenko kūrėjas, J. Valaitis, vertėjas. 304 pusl. knygoje yra 16 apylinkių novelių. Kaina \$3.

Knygos paimamos Naujienos, 1708 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Užsakymai paštu, patalpa 1001, 1001 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPETINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo 3 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holiday,
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS USPS 3748400

Postmaster: Send address changes to Naujienos
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago \$40.00 per year, \$24.00 per 3 months, \$12.00 per 1 month.	metams \$40.00
Other USA locations \$40.00 per year, \$24.00 per 3 months, \$12.00 per 1 month.	pusei metų \$22.00
Canada \$40.00 per year, \$24.00 per 3 months, \$12.00 per 1 month.	trims mėnesiai \$12.00
	vienam mėnesiui \$4.00

Outside per copy	Užsieniuose
	metams \$48.00
	pusei metų \$28.00

Chicagoje ir priemiestiuose

metams \$45.00
pusei metų \$24.00
trims mėnesiai \$15.00
vienam mėnesiui \$5.00

Visose JAV vietose:

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Sniečkus ir motina

Visi lietuviai žino, kad Antanas Sniečkus buvo Lietuvos komunistų partijos pirmasis sekretorius. Jis buvo stambaus Suvalkijos ūkininko Juozo Sniečkaus sūnus. Jojo tėvas caro valdomos Lietuvos metu buvo vaitas, o motina buvo valakinio ūkininko dukta.

Pavergtoje Lietuvoje išleista daug įvairių rašinių apie Antaną Sniečką, bet patys svarbiausi Sniečkaus atsiminimai dar neišleisti. Antanas Sniečkus susituokė ir gyveno su Viliampolės rabinio dukra Mira Bordonaitė. Ji anksčiau tapo komunistų partijos nare. Sniečką ji gana gerai pažino, su juo dirbo, kalbėjosi įvairiais visuomeninio gyvenimo klausimais ir parašė 144 psl. knygėlę apie Antaną Sniečką.

Idemu kad Bordonaitė niekur nepasako savo vardo. Knygės autorė yra M. Bordonaitė. Pačioje knygoje kiti kalba apie ją, cituoja jos pareiškimus, bet niekur nepasakytas jos vardas. Parašyta M. raidė ir padėtas taškas. Niekur nepasakyta, kad ji būtų Sniečkuvienė. Visur pasisako, kad ji esanti Bordonaitė, nors pačioje knygėlėje pasisako, kad ji gyvenusi su Sniečkom. Kokiais sumetimais ji tą daro, knygėlėje nepasakytą. Bet iš viso pasakelbo rašinio matyti, kad ji yra visų Sniečkaus paliktų užrašų savininkė. Ji cituoja tas vietas, kurios jai patinka. Nutraukia citatas, kur ji nori.

Tikrai knygėlės gale yra rusiškas puslapis. Matyti, kad okupantas reikalauja užrašyti kaip autorės, taip ir josios bendradarbių paruoštą tekstą. Rusiškame lape pasakyta, kad josios vardas Mira Bordonaitė, bet lietuviai, kurie rusų raidžių skaityti negali, tai ji lieka M. Bordonaitė.

Nutraukos paimtos iš komunistų partijos archyvo, G. Zimano prižiūrimo, ir iš jos pačios turimo fotografijų rinkinio. Galė dar pažymėta, kad medžiaga imta iš 1920-40 metų.

Knygėlės pradžioje pasakyta, kad visą reikalą tik iš savo galvos apie Sniečką gali parašyti, bet Sniečkuvienė, viską Lietuvoje palikusi, taip lengvai savo nuomonės nepakeistų, jeigu paskaitytų Bordonaitės puslapius.

rino R. Šarmaitis. Iki šio meto lietuviams jis buvo žinomas kaip nepaprastai Maskvai ištikimas komunistas, tuo tarpu šioje knygėlėje jam pridėtas ir "istorijos mokslų" daktaro titulas. Jis buvo Juozo Žiugždos, Lietuvos praeities klastotojo, ištikimiausias mokinys, o dabar jis sprendžia rusams naudinga kryptimi pačius svarbiausius klausimus. Jis žino, kodėl lietuviško knygėlės leidimo autorė yra tikrai M. Bordonaitė, o ne Sniečkuvienė. Gal Sniečkui kuriais nors sumetimais buvo nepatogu, kad rabinio dukra, o gal tos vestuvės įvyko vėliau, kai dū guma lietuviškų rabinų buvo išvežta kanalų kasti.

Visi žinome, kad Sniečkuvienė, Antano Sniečkaus motina, pažinusi iš savo patirties rusų užsimojimus pavergtoje Lietuvoje, metė visą savo ūkį Bubleliuose ir važiuavo nežinon į Vakarų. Ji kentė didelį vargą Vokietijoje, o vėliau, kai buvo proga važiuoti į Vakarų, pasirinko Ameriką ir čia atvyko. Jai buvo pakankamai galinti grįžti į rusų okupuotą Lietuvą, buvo peizažas, kad ji galinti grįžti net į savo ūkį, bet okupuota ji buvo tiek paveikęs, kad ji griežtai atsisakė grįžti į Lietuvą, kol ji nebūsimanti laisva ir nepriklausoma. Sniečkuvienė atvažiavo į Ameriką, apsigyveno Čikagoje ir čia mirė. Ne vieną kartą ji pasmerkusi savo sūnų, kuris susidėjo su okupantu ir padėjo rusams išnaudoti pavergtus lietuvius.

Bet štai ką Mira Bordonaitė Sniečkuvienė apie sūnų ir motiną rašo savo atsiminimuose:

"Tėvas mirė, kai Antanas buvo dar mažas, todėl beveik nepamenu jo. Gražina pasakojo, kad tėvas namie retai būdavo, vis užsiėmęs savo raštinėje sėdėdavo. Vaikai jo prisibijoję, nors jis nė vieno jų nėra pirštu palietęs. Visą ūkį tvarkė motina. Antanas ją labai mylėjo ir gerbė, vadino švelniai mamytėle, bet yra liūdnai prisipažinęs, kad per mažai jai džiaugsmo teikė. Sužinojęs apie jos mirtį (ji mirė 1948 metais), Antanas buvo sukrėstas ir labai liūdėjo".

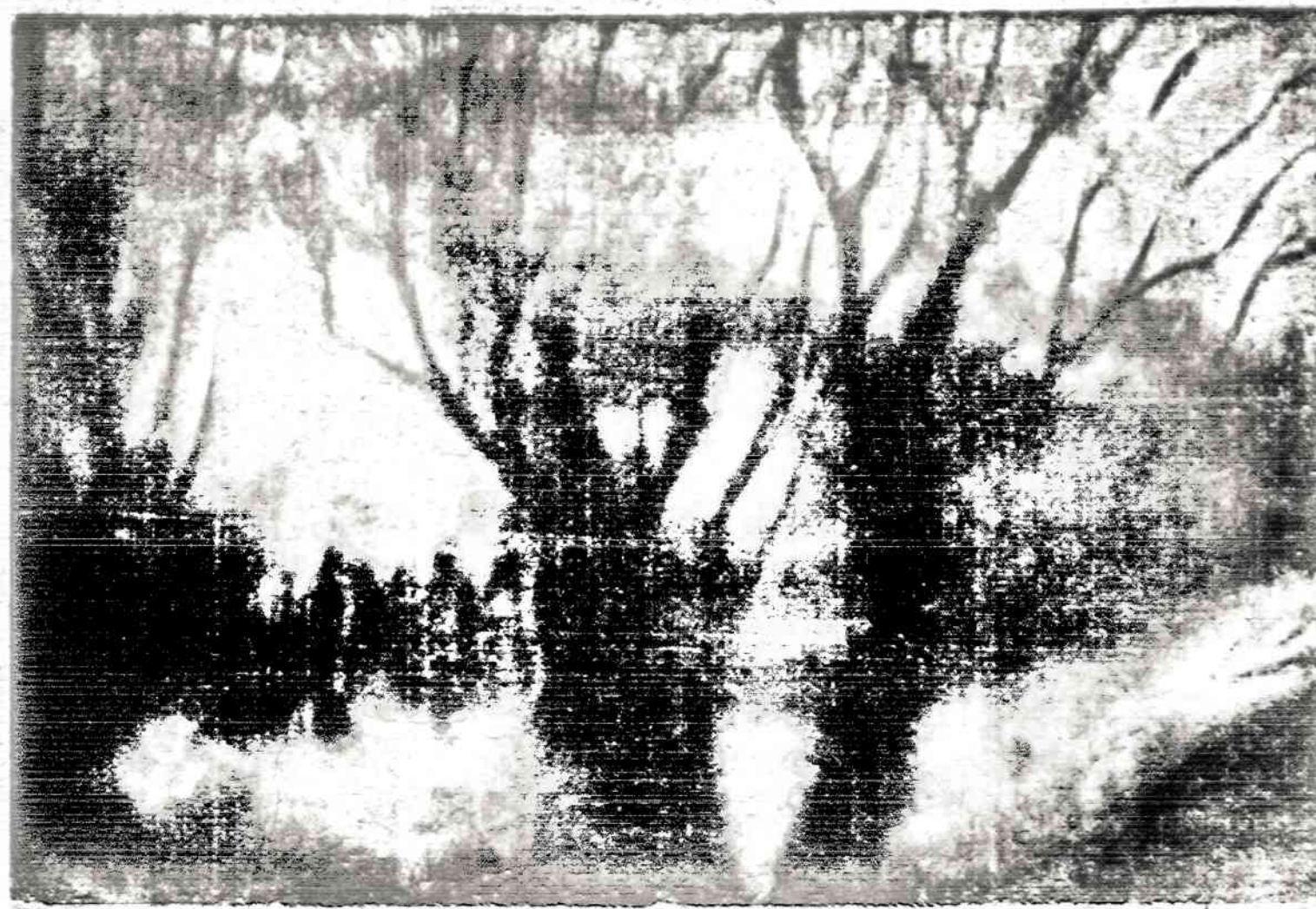
("Draugas Matas", 13 psl.)

Šiame paragrafe minima Gražina yra Antano Sniečkaus sesuo. Jis turėjo tris brolius ir tris seseris. Su Gražina jis kartu e'o į žaliąją mokyklą, nes Bubleliuose nebuvo jokios mokyklos. Žaliwoje jiedu gyveno pas vyresniąją seserį Cesę Padolskienę.

R. Šarmaitis gali daugiau žinoti apie Sniečką, negu daugelis Lietuvos komunistų. Šarmaitis galėjo būti informuotas apie Sniečkaus nuotaikas antrosios Sovietų okupacijos metu, bet vargu jis žinojo, kad rusai jau buvo uždūpę Sniečką apie registraciją Rusijon išvežamų Lietuvos turtų, bet jis žinojo, ką Sniečkuvienė pasakojo apie savo sūnų ir komunistuojančių stambių ūkininkų vaikus. Šarmaitis žinojo, kad Sniečkuvienė nepritarė savo sūnaus ir jo draugų susizavėjimui "komunistine tvarka", ir ji ne tik sūnų, bet ir jo draugus išbarė už tinginlavimą. Šarmaitis žinojo Sniečkuvienės pareiškimus apie savo sūnų. Tos nuomonės kentė komunistinei propagandai. Šarmaitis galėjo įsakyti Bordonaitėi parašyti apie Antano Sniečkaus susizavėjimą savo motina. Lietuvoje tas didelis "sukrėtimas" nieko nesako, bet jie mano, kad jis gali paveikti Amerikos lietuvių ir nuteikti teigiama kryptimi.

Esame tikri, jog ne tik Čikagoje, bet ir kitose Amerikos vietose yra lietuvių, girdėjusių Sniečkuvienės pareiškimus apie savo sūnaus išdaigas pavergtoje Lietuvoje. Būtų gražu, jei tie liudininkai, perskaitę Miros Bordonaitės įrašytus "susijaudinimus", parašytų jų girdėtas Sniečkuvienės mintis.

Bordonaitė labai lengvai iš Sniečkaus pastabų arba iš savo galvos apie Sniečką gali parašyti, bet Sniečkuvienė, viską Lietuvoje palikusi, taip lengvai savo nuomonės nepakeistų, jeigu paskaitytų Bordonaitės puslapius.



Antanas Petrikonis

"Peizažas"

J. KLAUSEIKIS

LOS ANGELES, CALIF.

"Partinių organizacijų valdybos"

Vasario pabaigoje ir kovo pradžioje trys Los Angeles lietuvių organizacijos metiniuose susirinkimuose išrinko valdomuosius organus — valdybas. Josimios ne vien geru patarnavimu visuomenei, bet ir turtinamumui. Štai jos.

Kaltifornijos radijo klubas, kuris kas šeštadienį per amerikiečių stotį duoda lietuviams žinių, muzikos ir kitokią programą.



Ponia Sniečkuvienė, Antano Sniečkaus motina, per 30 metų valdžiusi ūkį, kai josios vyras ėjo vaito pareigas.

Šios savo kasoje turi atsarginio kapitalo \$29,000 su viršum. Valdybą išrinkti ir pareigoms pasiskirstyti pirmą R. K. Vidžiūnienė, vicepirmininkai V. Gilytis ir V. Šimoliūnas, sek. J. Gedminas, išd. J. Dženkaitis, S. Paulienienė ir A. Nelsienė valdybos narės kitom pareigom.

Lietuvių kredito kooperatyvo, kuris raštinę turi Tautiniuose namuose, 3356 Glendale Blvd., valdybą išrinkti: R. Bužėnas, A. Kirsonis, J. Medziukas, M. Pršmantas, A. Brazinskas. Kredito komitetas, kuris svarsto paskolų prašymus, išrinkti: P. Butkys, V. Tamošaitis ir G. Leškys. Revizijos komisija: R. Jocius, A. Mikuckis, R. Stokius.

Kredito kooperatyvo apyvarta yra milijonas su viršum dolerių.

Tautiniai namai 3356 Glendale Blv. turi nekilnojamąjį turą. Salė ir kitos patalpos su įrengimais, su sklypu — visas turas vertinamas \$89,000 su viršum.

Ši organizacija skolų nebetrina. Dvi eilines parolpas duotas jaunimui naudotis. Jaunimo sąjunga ir skautams. Tiesa, jos mokoma po 5 dol. nuomos, bet tai tik teisinės reikšmės mokestis, kad jei tose patalpose atsitiktų kas negero, būtų atsakingi nuomininkai, o ne Tautiniai namai.

Šiems metams valdybą išrinkti: Jonas Petronis, Vincas Juodvalkis, Aloyzas Pečiūlis, Ramūnas Bužėnas, Bronius Dūda.

Revizijos komisijoje yra Vladas Gilytis, Jonas Mockus, Antanas Mažeika.

Kovo 4 d., kai Tautiniai namai turėjo metinį susirinkimą, ligoninėse buvo du nariai: Vytautas Aleksandrūnas ir Kazys Stačkus.

Čia paminėtų trijų organizacijų valdybose yra narių, kurie jau daug metų organizacijose dūba, turi gero patyrimo, tad veikla sklandi.

Dar apie Globe Parcel bankrotą

Yra žinių, kad Philadelphiajį bankrotą "paskelbusi" Globe Parcel Service, Inc. nuostolių losangeliskiams nemožai padarė. Čia ma įstigusių Maskvoje apie 300 simtinių bet tai ne vien tik lietuvių, o įvairių kitų tautų žmonių sūsių saviškiams.

Kaip tik kovo pradžioje vieni lietuviai ėmėsi grąžinti siuntinius net iš Vilniaus, su rusiškais laišais — antspaudais, jog grąžinama, tai yra adresatui neįteikiama, kadangi nesąs apmokėtas licencijos mokestis — sovietiniai muitai, kuriuos Globe Parcel iš siuntėjų gavo, bet Maskvai neįmokėjo.

Globe Parcel bankrotas čia plačiai komentuojamas. Keliančiais: koks gi gali būti bankrotas, jei ta bendrovė nieko negamino, nieko nepardavinėjo, o tik buvo tarpininkas tarp siuntėjų ir Maskvos? Bendrovės siuntininkai muitai negalėjo kitaip "išlirti", kas nors juos pasisavino.

Pagaliau, jei Globe Parcel jau per keletą mėnesių neataskaitinėjo su Maskva, kodėl nebuvo imtasi priemonių uždrausti jai siuntinius ir muitus priimti?

— Šaltis persikėlė į rytus, nuo audros ir sniego mirė 7 žmonės.

DR. PRANAS SKARDZIUS

LIETUVIŲ KALBA, JOS SUSIDARYMAS IR RAIDA

(Tęsinys)

Tokios giminingos kalbos, išriedėjusios iš vienos prokalbės, pasirodė besančios baltų, arba aiščių, jų tarpe lietuvių, latvių ir kt., toliau slavų, germanų, keltų, graikų, italikų, albanų, armėnų, indų, iranėnų, tocharų, hetitų ir kt. Jos visos paprastai vadinamos indoeuropiečių kalbomis, turi tiek bendrybių, kad jos be jokios sunkenybės gali būti laikomos vienos didelės šeimos nariais, kili siais iš vienos bendros kalbos, arba ide. (= indoeuropiečių) prokalbės.

Ši rekonstruoti prokalbė tuo tarpu tėra tik hipotetinis dalykas, vien induktinė kalbotyrimų tyrinėjimų išdava, bet ji kalbiškai ir logiškai yra tiek pagrįsta, kad jos galimumu dabar visai nebetenka abejoti. Priešingai, visos augščiau minėtosios ide kalbas suprasdami kaip įvairias kalbotyrimo priemonėmis susektos kalbinės vienovės plitimo formas mes galime ko giliau pažvelgti į atskirų kalbų senovę, kurios nebesiekia jokie rašytiniai paminklai ir apie kurių mums nieko negali pasakyti nei istorija, nei archeologija, nei kiti mokslai.

Štai mūsų kalbos šaltiniai tesiekia tik XVI amžiaus, bet lyginamuoju istoriniu būdu mes ga-

lime jos raidą sekti žymiai toliau, net už dviejų ar pusrėčio tūkstantmečio prieš Kristų. Pvz., mūsų kalboje stovi vienai vienas, be jokių giminaičių, ir todėl iš vienos mūsų kalbos negalime jo niekaip išaiškinti. Latvių kalboje jo jau visai neberandame, — tam jie turi savo naujai susidariusią. Sen. prūsų bei slavų kalbos čia irgi nedaug ką tegali padėti, nes ir jose šio žodžio giminiečių, kurie padėtų jo kilmę surasti, taip pat nėra išlikusių. Visai kas kita yra sen. indų sūnus (galkinis) — s yra aspiruotai tariamas, lyg tam tikras h): šalia jo vartojamosios lytis sūte "gimdo", ūti "gimdymas", sūtu "neštumas" ir kt. aiškiai rodo, kad sūnus yra sudarytas iš šaknies sū- "gimdyti" bei priesagos -nu- ir iš pradžios galėjo būti ne kas kita kaip "gimdymas" arba "gimdytinis", ygiai kaip latvių deis, su priesaga -la- sudarytas iš deit (dēt) "žisti", iš pradžios turėta buvęs "žiruklis". Be to, iš šio žodžio atitinkamų buvimų kitose ide kalbose matyti, kad jis buvo pradėtas vartoti ne vien mūsų kalboje, bet daug anksčiau, kada mūsų kalba su savo giminaitėmis dar nebuvo išsiskyrusi iš ide. prokalbės arba kada tos šaknies daryba mūsų kaip ir sen. indų kalboje dar tebebuvo visai gyva. O tai turėjo būti labai seniai, dar priešistoriniais laikais, gal net prieš kelis tūkstantčius metų.

Bet tokių žodžių, paveldėtų iš pačios žilosios senovės arba net iš pačios ide. prokalbės laikų, mūsų kalboje yra nedaugiausia išlikusių, — ne-

maža jų dalis yra jau išnykę arba dabar tebevyksta. Pvz., senovinis galvijų pavadinimas (plg. atvių guovs "karvė", sen. indų gaus "jautis, galvijai, karvė" šalia ds. vd. ga:vas, gr. bous "galvijai", lot. bovis, vs. km. bovis "t. p.", arm. kov "karvė" ir kt.) yra beveik išnykęs mūsų kalboje; pėdsakų dar sutinkame vietovardyje Guovainiai, tolimesniame darinyje guotas "kaimenė, būrys" ir kt. Kiek daugiau tiesioginių liudininkų turi dabartinio arklio protėvis: senovinėje mūsų raštų kalboje vartojamoji ašva, ešva "kumelė" ir kitų kalbų atitikmenys rodo, kad seniau ir mes būsimė urėję kitoki, dar senesnį arklio pavadinimą, būtent — ašvas, iš dar senesnės ešvas, kuris atliepia sen. indų ašvas, lot. equus iš equos ir kt.; mūsų ašva taip santykiauja su ašvas kaip lot. equa su equus ir kt. Bet ilgai tai ašvas mūsų kalboje išnyko, ir jo vietoje buvo pradėtas vartoti naujadaras arklys. Šalia arklio sudarytas lygiai taip pat, kaip, pvz., rytinis "rytinis" šalia ryto ir t. t. Žemiau iš ašvo arba ašvos turi susidaryti tolimesni dariniai ašvienis "arklys"; dėl darybos plg. lapas: lapienis, ropė: ropienis "ropės lapas" ir kt.

Šiaip gyvojo žmonių kalboje šių dviejų žodžių liekanų dar randame vietovardžiuose, pvz., Ašva "upė", Ašvija "t. p." ir kt. Visai kas kita yra pekus "galvijai, raguočiai; banda": jis yra ne tik dar plačiai vartojamas senovinėje raštų kalboje (pvz., Bretkūno biblijoje, Daukšos postilėje, Sirvydo žo-

dyne ir kt.), bet dar vietomis sutinkamas ir dabartinėje žmonių kalboje, pvz., Vilniaus krašto šnektose (Zietelėje, Zasečiuose ir kt.). Šiaip jau šis žodis, būdamas paveldėtas iš senų senovės (plg. sen. prūsų pecku, lot. pecu, sen. indų pašu, vid. vok. zem. fehu ir kt.), dabartinėse kitose tarmėse nebeįtvirtinamas; neberandame jo ir latvių kalboje.

Taigi, daugelio senų paveldėtinų žodžių mes jau visai nebeturime arba kai kuriuos iš jų dabar amžui prarandame. Todėl dabartinėje mūsų kalboje yra žodžių, kurių atitikmenų tolimesniame de. kalbose visai nėra, arba tokių, kuriuos dar pažįsta tik kitos baltų kalbos. Pvz., mūsų briedis (arba briedys) "Hirsch" yra dar pažįstamas prūšams (braydis "Elch") ir latviams (briedis). Bet liandas tėra vartojamas tik vienoj mūsų kalboje, o latviai tam reikali turi salms šalia prūsų salme; plg. dar rusų soloma, lenkų słoma (su kietu l), čekų sléma iš "solma, sen. vok. eugēt. halm ir kt. Langas vėl bendrai vadinamas lietuvių ir latvių (juogs iš "langas), o prūsų lānxto yra jau kitaip sudarytas, turbūt iš "lang-sta-". Pagaliau, yra visa eilė žodžių, kurie tėra sutinkami tik atskirose mūsų tarmėse; pvz., augštaičiai sako akmuo. untis, aruodas, o žemiaučiai — kulis, pylė, mie-

(Bus daugiau)

LAUKAS
LAUKAS VEJAI
 modernios architektūros pastatai. Kaina \$5. Minkšti
 mediniai durys ir langai. Atsiųsime pinigų
 vardu laisvės.
 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS
 Daktaras ir chirurgas
 738 S. Halsted St., Chicago, IL 60608
 Tel. 226-1344

DR. B. GLEVECKAS
 Gydymas ir chirurgas
 907 West 103rd Street
 Tel. 226-1344

DR. KANA PLECKAS
 Daktaras ir chirurgas
 1012 S. Halsted St., Chicago, IL 60608
 Tel. 226-1344

DR. AS SELBIS
 Daktaras ir chirurgas
 254 West 103rd Street
 Tel. 226-1344

DR. K. BOBELIS
 Daktaras ir chirurgas
 1012 S. Halsted St., Chicago, IL 60608
 Tel. 226-1344

MOVING
 Perkama ir parduoma
 1012 S. Halsted St., Chicago, IL 60608
 Tel. 226-1344

MOVING
 Perkama ir parduoma
 1012 S. Halsted St., Chicago, IL 60608
 Tel. 226-1344

SOPHIE BARCUS
 Daktaras ir chirurgas
 1012 S. Halsted St., Chicago, IL 60608
 Tel. 226-1344

Lietuvos Aldai
 Daktaras ir chirurgas
 1012 S. Halsted St., Chicago, IL 60608
 Tel. 226-1344

Lietuvos Aldai
 Daktaras ir chirurgas
 1012 S. Halsted St., Chicago, IL 60608
 Tel. 226-1344

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI
 Amerikos Lietuvių Piliečių Pašal-
 po klubo susirinkimas įvyks sekma-
 dienį, kovo 11 d., 1 val. popiet, Ane-
 les lojale salėje, 4500 S. Talman Ave.
 Narai kviečiami dalyvauti. Bus ir
 vašes.
 Ben Jurenas, rašt.

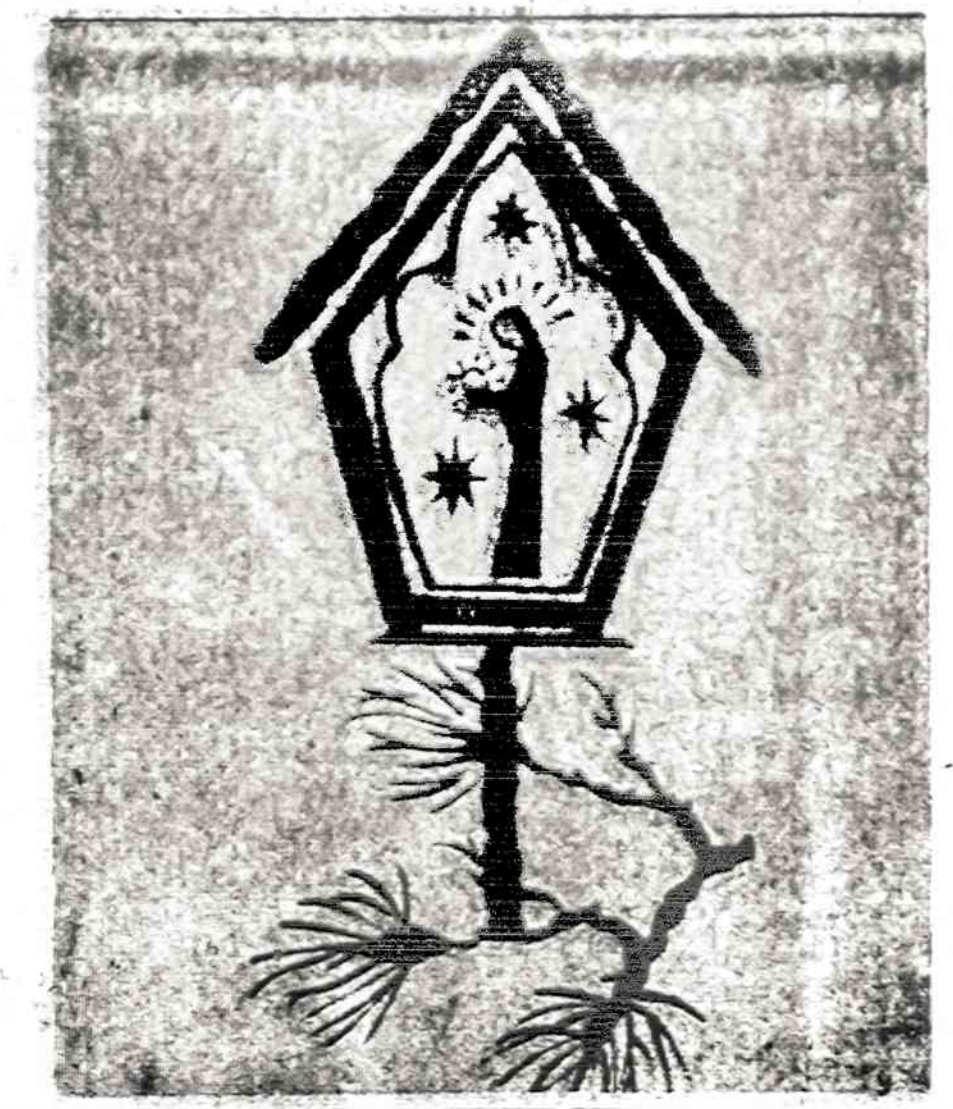
Lietuvių Moterų Apšvietos Draugis-
 jos metinis narių susirinkimas įvyks
 šeštadienį, kovo 10 d., 1 val. popiet,
 3808 S. Union Ave. Narės prašomos
 dalyvauti, nes yra svarbių reikalų
 aptarti. Bus ir vašes.
 Rožė Didžgalvis, rašt.

Marquette Parko Lietuvių Namų
 Savininkų organizacijos valdyba kvie-
 dia visus narius ir norinčius įstoti
 daktarus ir nepaprastą pildinimą
 į valdybą. Susirinkimas įvyks
 ketvirtadienį, kovo 9 d., 8 val. popiet,
 3808 S. Union Ave. Narės prašomos
 dalyvauti, nes yra svarbių reikalų
 aptarti. Bus ir vašes.
 Jozas Skeivys

Lietuvių Pensininkų Sąjungos val-
 dyba kviečia sąjungos narius ir no-
 rinčius įstoti daktarus ir nepaprastą
 pildinimą į valdybą. Susirinkimas
 įvyks trečiadienį, kovo 8 d., 8 val.
 popiet, 2417 W. 43rd Street.
 Susirinkime bus aptarta begamieji
 reikalai ir renkama valdyba bei re-
 vizijos komisija.
 Visi pensininkai kviečiami daly-
 vauti. Po susirinkimo bus ir vašes.
 Jozas Skeivys

**ARGI "GRANDINĖLĖ" IR
 BAŽNYČIOJE ŠOKO?**
 Tik paėmęs šios savaitės "Dir-
 vą" ir žvilgtelėjęs į pirmąjį pus-
 lapį, jos apacioj, dešiniame kam-
 pe tuoj pastebėjau tokį trumpo
 rašinio pavadinimą: "Grandi-
 nėlės triumfas Romoje". Susi-
 domavau, ir tuoj pradėjau skaityti.
 Perskaitęs pradžią, kur pa-
 kartojama ką Gražina Kudukienė
 telefonu iš Romos pranešė
 "Dirvos" redakcijai, ėmiau ir iš-
 ašiojau. O jei norite žinoti, ko-
 dėl išsižiojau, tai paskaitę kiti
 ką ta ponija "paviraziavo".
 "Grandinėlės šokėjai visus
 užimponavo savo jaunatvišku-
 mu, ŠOKIAIS ir giesmėmis BA-
 ZILIKOJ".

Kaip sau norit, bet ką nors
 šokias sujudomauti maldos na-
 muose — šį kartą bazilikoje
 (bazilika, pagal prof. Skardžiaus
 žodyną yra viena rūšis bažny-
 čia), — tai dar neteko girdėti.
 Jei pradėsite šokti jau ir baž-
 nyčiose, net minint ir mirusiuo-
 sius, tai kažin ar Kristus tuos
 šokėjus iš ten neišprašys, kaip
 kad anaisiais laikais Jis išvaikė
 beprekiaujančius žydus iš sina-
 gogos
 J. Zemaitis



ATSIŠVEIKINO JONĄ ZALATORI

Praeitą ketvirtadienį, kovo 8
 d., artimieji atsisveikino Joną
 Zalatori. Diena pasitaikė labai
 šalta, vėjojota, vėjas sniegą ne-
 šiojo visomis kryptimis.
 Jonas prieš 96 metus gimė
 Lietuvoje, Ranygaloje, o baigė
 savo paskutinę kelionę Kazimie-
 rinėse. Amerikon jis atvažiavo
 1903 metais. Atvažiavo Chica-
 gon, pas savo pažįstamus. Čia jis
 susirado darbo, pramokė kalbos
 ir dirbo ilgus metus.
 Jonas Zalatoris nesiblaškęs,
 kaip tai darė to meto jaunimas.
 Amato jis neturėjo. Amerikoje
 jam teko mokytis naujos kalbos
 ir naujo amato.
 Pradžią buvo sunki. Jeigu kas
 tvirtina, kad pirmi metai nebūvo
 sunkūs, tai sako neteisybę. Sun-
 kus buvo darbas, bet dar sunkes-
 nė buvo kalba. Nauja kalba, žo-
 džių kitokie. Bet sunkiausias
 dalykas buvo ištarimas. Reikėjo
 gerai įsiklausyti, kaip amerikie-
 čiai tuos žodžius ištaria, o kai
 bandai ištarti, tai pasakai visai
 kitokį dalyką. Liežuvis nesisu-
 ka, kaip reikia. Rodos, kad girdi
 gerai, bet kai reikia girdėti žodį
 pasakyti, tai jo nepajęgi pas-
 kyti, kaip amerikiečiai ištaria.
 Zalatoris tuoj įsitikino, kad
 anglių kalba yra nepaprastai sun-
 ki. Turi išmokti kiekvieną žodį.
 Turi išmokti žodį, vėliau turi
 pramokti, kaip tas žodis ištaria-
 mas. Kai žinai, kaip žodį para-
 syti, tai reikia išmokti kaip pa-
 rašyti žodį ištarti. Be to, reikia
 parašyti žodžio kėlas prasmes
 suprasti... ir vėl pradėti iš
 naujo...
 Jonas įsitikino, kad be žodyno
 anglių kalbos neįsime. O kai
 nusipirko vieną, tai priejo išva-
 dą, kad bet kokio žodyno neuž-
 tenka. Reikia gero žodyno. Visa
 tai jam brangiai kainavo. Svar-
 biausia, kad reikėjo skirti labai
 daug laiko, kol Lallo žodyną su-
 rado. Kai šitą klausimą išaiški-
 no, tai be Lallo dienos nepralei-
 do. Kai pasitaikė proga, tai ne
 tuščias knygas vartė, bet Lallo
 paruoštus puslapius.
 Rodos, kad Lallo žodynas bu-
 vo gero popieriaus ir stiprių vir-

dė'o ir Amerikon paleido. Jonui
 teko ir visus pala doli Jis mirė
 paskutinis. Jo dukter Doris ir jo
 žmona — Džono A. druska tėvą
 traukė ketvirtadienį palaidojo.
 (Bus daugiau)
 Rep.

**A.A. ELENOS BAGDŽIUVIENĖS
 PENKERIŲ METŲ
 MIRTIES MINEJIMAS**



Elena Bagdziuvienė
 E. Bagdziuvienė gimė Bright-
 on Parko apylinkėse. Baigė lie-
 tavų ir anglių kalbų mokyklą.
 Prilaukus kalbų kulti-
 turinės organizacijos ir Vy-
 tauto Didžiojo šaulių rinktinės.
 Gerai orientavosi visuomeniniuose
 ir politiniuose klausimuose.
 Įsigijo profesiją ir daug padėjo
 naujoms imigrantams.
 Sukūrė šeimą su J. Bagdziu.
 Deja, negalėdama mirtis išsky-
 rė iš šeimos tarpo. Liko vyras ir
 sūnus Jonas su šeima.
 Kovo 8 d. 7 val. už velionę
 kun. Z. Geležius atnašavo gelu-
 lingas šv. Mišias. Pamaldose da-
 lyvavo virš 100 asmenų.
 Po pamaldų, dalyviai buvo
 pakviesti į kamunės restoraną
 pusryčiams. Kan. V. Zakaraus-
 kas sukalbėjo maldą ir palaimi-
 no maistą. Dėl kitų įsipareigoji-
 mų po maldų išvyko.
 Pusryčiuose dalyvavo apie 30
 asmenų. Be kavos ir pyragė-
 lių, buvo gausu įvairių kepsnių
 su priedais.
 Po saunų vaišių, J. Skeivys
 dalyvių vardu velionės vyrui
 Juozui reikėdavo nuosirdžią padė-
 ką, o Juozas savo ruožtu dėkojo
 dalyviams už maldas bažnyčiose
 ir dalyvavimą pusryčiuose.
 Nežiūrint blogo oro, K. Čiu-
 rinkas atvyko net iš Indianos.
 Velionė paaidota šv. Kazimie-
 ro, Lietuvių kapinėse. Paslėptas
 puošnus paminklas.
 K. P.

GORDON
 Funeral Home and Cremation Service
 Charles Stasukaitis
 1729 S. Halsted St.
 Chicago, IL 60608
 Tel. 226-1344

LUDEIKIS
GAIDAS - DAIMID
 SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA
 1605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
 Tel. 927-1741 - 1742
 330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
 Telefonas 523-0440
 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

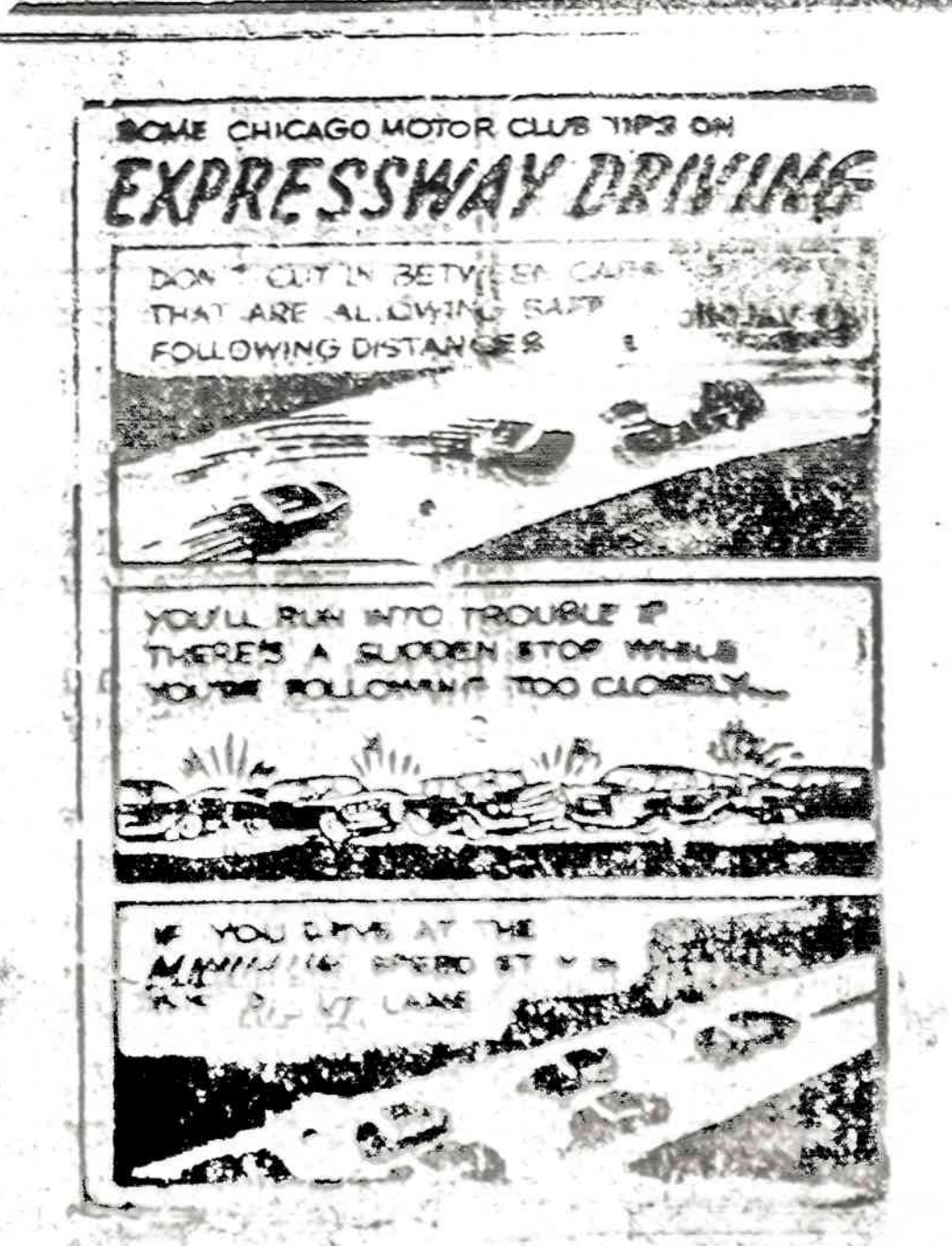
PETKUS
 TEVAS IR SŪNUS
 MARQUETTE FUNERAL HOME
 2533 W. 71st Street
 1410 So. 50th Ave., Cicero
 Tel. 476-2345
 TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
 AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME
 1424 South 50th Avenue
 Cicero, IL 60650
 Tel. 652-5245
 DULY KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SĖRMENINIA
 Kaimiški ir laidojimo direktoriai
 DAN VANCE ir GEORGE SOKIN
 LAIDOTUVIAMS PASTATYTI

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS
 LACKAWICZ
 Laidotuvių Direktorai
 2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
 11025 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
 Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS
 LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
 1446 South 50th Avenue
 Cicero, Illinois
 Telefonas — 652-1003

BIELIŪNAS
 LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
 4348 So. California Avenue
 Tel. 523-3572



"KVAILASIS LAIKOTARPIS"

Sausio mėnuo Australijoje dažnai vadinamas "kvailuoju metų laiku". Kaip ir daug kas kita, Australijos metų laikai yra skirtingi Europos ar šiaurės Amerikos metų laikams. Sausio mėnuo čia yra vidurys vasaros. Metinės atostogos, prisidedančios dienų prieš kūčias, tęsiasi beveik iki sausio pabaigos. Prie keturių savaitių metinių atostogų prisideda dvi kėdžių dienos. Naujų metų diena, o galė sausio dar ir Australijos diena. Per tą laiką, o ypač tarp kėdžių ir sausio 3, sunku ką nors rasti įstaigose, nes tuo laiku visi, jei ir neantologauja, vienu ar kitu būdu sugrįžta gauti laisvų dienų.

Tas pats ir politikoje. Parlamento ir daug parlamentarių pasinąvojus ilgą pertrauką apsilankyti užsienyje ar atostogaujant tūkstančiais kilometrų besitęsiančiuose Australijos paplūdimiuose.

Tai sudaro problemų laikraščių redaktoriams pripildyti savo leidinių puslapius žiniomis, kurias patrauktų skaitytojus. Tad šiuo laiku tenka daug skautyti apie dvigalvius vėžlius, perkliūtus šokinėjantius versius ar rėliuokius sudilgintus besimaudančius vaikus (ir suaugusius).

Kita kasmet pasikartojanti tema yra sausio 26 dieną išpuolanči Australijos diena. Prieš 196 metus, tuometinė D. Britanijos valdžia, netekus šiaurės Amerikos kolonijų, nusprendė pasinaudoti mažai apgyventu Australijos kontinentu, išsiųsdama į jį dalį kalinių.

1793 metais sausio 26 dieną penki laivai pasiekė Australijos krantus ir iš jų išsikėlė lininiai ir juos saugojantieji kareiviai, dabartinio Sydney miesto apylinkėse įkūrė pirmąją D. Britanijos koloniją Australijoje. Daug vėliau, gerokai po Australijos

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

"LIUCIJA"

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujiene" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

kolonijų susibūrimo į federaciją 1901 metais, ši diena yra bandoma padaryti Australijos tautine diena.

Nors australai, kaip daug kas Anglijoje ir Europoje žino, yra gana nacionalistiškai nusiteikę kas susiję su sportu (pasauliųjų visi girdėjo apie jų laimėjimą Amerikos taurės buriavime), ar juo alum (pasauliųjų nėra geresnio už australišką), bet juos sunku išjudinti, kad jie, kaip amerikoniai, išgirdę savo himną, pridėtų ranką prie širdies, ar, kaip anglai mojuotų vėliavomis, išleidami savo karius į tolimus kraštus.

Tai nereiškia, kad jie nejaucia pagarbos ar meilės savo kraštui. Šiuo laiku spaudoje vyksta debatai apie Australijos gyventojų tautinį apibrėžimą.

Debatai ypač stiprėja dėl ateinančios 200 metų sukakties minėjimo 1988 metais.

Kalba eina apie dabartinių Australijos išorinių simbolių tinkamumą ir dėl duoklės savo "motinai" D. Britanijai.

Australija dabar turi du himnus: "Dieve, saugok karalienę", naudojama progomis, kai dalyvauja pati karalienė, ar jos vietininkai — gubernatoriai, ir "Pirmyn, Australija!", naudojama kitomis progomis. Dauguma australų teigiu tik pirmąjį himną. Įstatymais nėra įteisintas nei vienas, nei kitas, tad ir jų mokymas mokyklose nėra privalomas. Apsisprendimas galbūt bus pasiektas prieš 1988 metus.

Australijos vėliava dabar yra panaši į Naujosios Zelandijos ir, be tamsiai mėlynos fono esančių žvaigždžių, joje dar yra ir D. Britanijos vėliava. Tai nepatinka respublikoniškai nusiteikusiems australams ir ne iš D. Britanijos atvykusiems naujakuriams, kurie nejaucia jokių ryšių su "motinėle" Anglija ar jos karaliete.

Australijos tautinei charakteristikai susiformuoti nepadaeda ir australų paprotys, visas šventės perkelti į artimiausią po jų einantį pirmadienį, kad būtų ilgas savaitgalis. Tad šiuo metu vykstančiuose debatuose norima įrodyti jog neįsivaizduojama, kad prancūziškos šventės Bastilijos diena ne liepos 14, ar amerikoniškai nepriklausomybės diena ne liepos 4. Australai vi-

šiekviškai gaudami ilgą savaitę. Jie išvaizduoja su vėliavos pažintį ir esvenciją savo tautinę dieną šviesuose ugnia-kurliose, kepdami mėsą, kurią valgo, užsigėdami stipriu, šaltu dantį geliančiu alumi ir valkydami į kiek leidžiančias mūses.

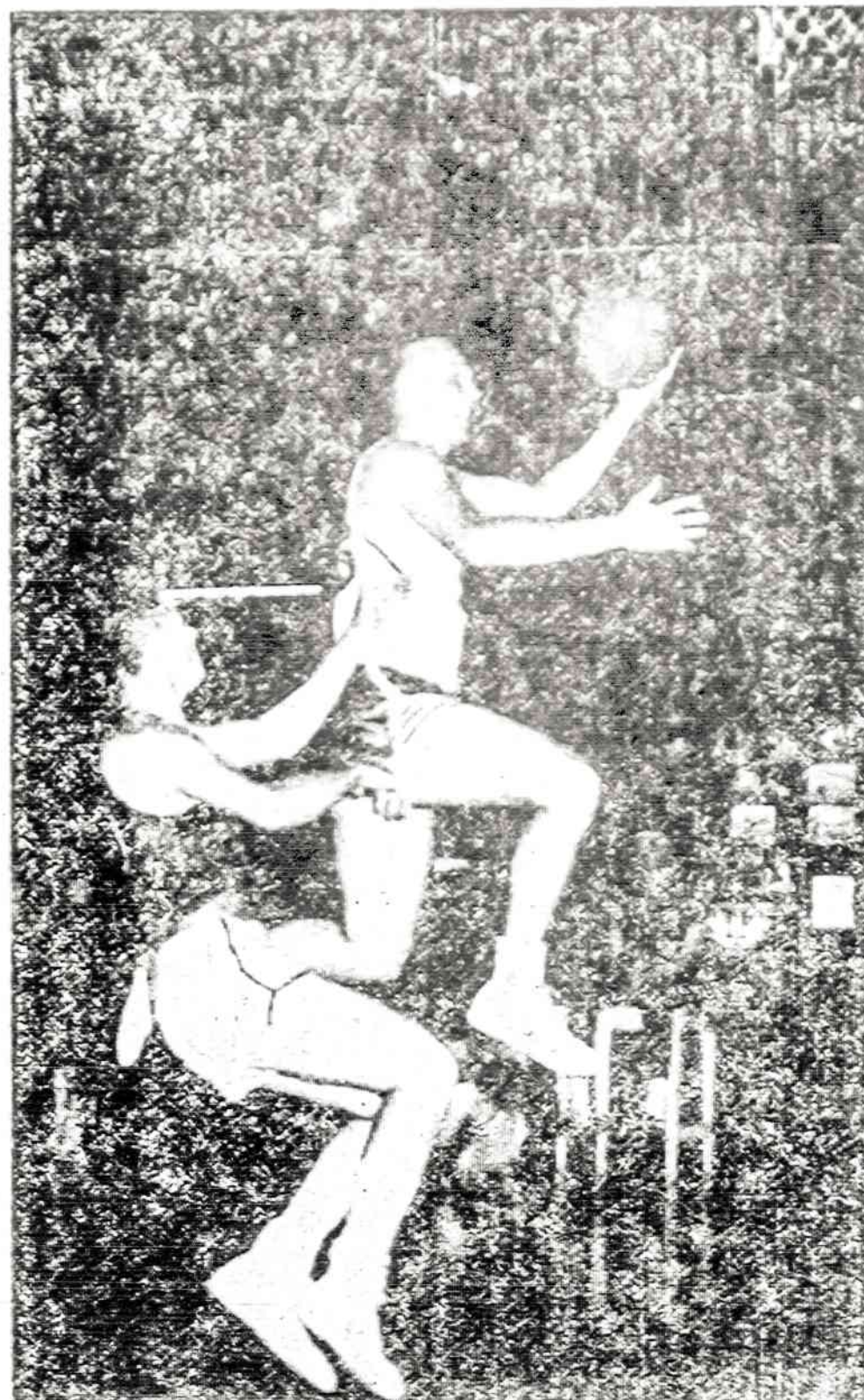
Australijos kalendoriuose yra diena, kuri švenčiama visad balandžio 25. Tai vadinama ANZAC diena, kurioje minima australų ir naujųjų zelandiečių kariuomenės dalinių pirmasis kovos krikštas I Didžiojo karo metu, išsikėlant Darbaneluose. Paaug jaunų australų tą dieną 1915 metais padėjo savo galvas už toli gyvenančių karalių ir Angliją, kurių dauguma niekad nebuvo matę. Ši diena ir dabar, po beveik 70 metų, užima australų gyvenime vietą, iš kurios nei Australijos diena, nei karalienės gimimo diena, nepajėgia jos išstumti.

Tad, jeigu išoriniai simboliai, kaip himnai, vėliavos ar dienos, yra reikalingi įrodyti savo krašto meilę, galbūt australai teisingai pasirinko tokią dieną, kurioje daug jų jaunų vyrų žuvo nieko neatsiekę. Atsilepdami į "motinėles" Anglijos šauksmą, tūkstančiai jų stojo savanoriais, galvodami, kad jie padeda gelbėti civilizaciją ir krikščionybą nuo sunaikinimo. Nuo tada jie apie save pradėjo galvoti, kaip atskirą nuo anglų tautą.

Bet tikrasis lūžis įvyko II karo metu, kai japonai pradėjo ar-tėti prie Australijos krantų. D. Britanijos min. pirm. Churchill neleidė grįžti namo Australijos kariuomenei, tuo laiku esančiai Afrikoje ir "paguode" australų, kad pasibaigus karui Europoje anglai išvaduos Australiją iš japonų! Nuo tada australų užsienio politika pasuko į sąjungą su JAV-mis. D. Britanijos įstojimas į Bendrąją Europos rinką nutraukė ir buvusius tamprius prekybinius ryšius. (Bus daugiau)

TRUMPAI

Sekantieji skaitytojai pratęsę prenumeratas ir pridėjo Naujienų parumą: po \$10 — John Baron, iš Hamilton, Ont. (ir \$5 už kalendorių). S. Zabarauskas, iš Chicago, Ill. (\$3 už kalendorių), Eugene Ab-



Lietuviai krepšinininkai

romaitis, iš Racine, Wis., J. Ber-senas, iš Hamilton, Ont., D. Ba-belis, iš Rockford, Ill., Kazys Budvytis, iš Cicero, Ill., B. Čepauskienė, iš Gulfport, Fla., Ju-lia Cybulski, iš Hot Springs, Ark., Vytautas Dalinda, iš Dear-born Hts., Mich., V. Dovydaitis, iš San Clemente, Calif., A. Jasas, iš Brighton Parko, Joseph Kava-lius, iš Cleveland, Ohio, S. Kem-zūra, iš Brockton, Mass., Adam Kabasinskas, iš Cleveland, Ohio, A. Keršis, iš Toronto, Ont., J. Kučinskas, iš Miami Beach, Fla., John Kutra, iš Santa Monica, Calif., Joseph Navikas, iš Hob-art, Ind., Ona Orlovas, iš No. Hollywood, Calif., Vyt. Petrauskas, iš Marquette Parko, T. Sa-kalauskas, iš Lake Geneva, Wis.

V. Vasiukevičius, iš Marquette Parko, ir M. Vitkus, iš Bay Har-bor Islands, Fla.; \$8 — A. Schwager, iš Brook-field, Ill.; po \$6 — J. Klimovich, iš Chi-cago, Ill., ir L. Samauskas, iš Marquette Parko. Nuosirdi padėka visiems. Administracija

TEGUL SKAMBA

Ateik, pavasarėli, Gamtužę atgaivink! Nešk laimės tėvų šaliai, Nuliūdusius ramink.

Tegul paukšteliai čiulba Šalįj tolimoj; Tegul daina linksmesnė Suskamba Lietuvoj.

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAZYTOJAS

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.

Darbas garantuotas. 4612 S. Paulina St. (Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

FOR THE SMILE OF HEALTH.



Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas

bei ruošiantis keliauti — kreipkitės į Lietuvų Istaigą: American Travel Service Bureau 727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643 Telef. 312 238-9787

• Nemokamas patarimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelio (cruses), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas. Parduoda ne kejonų draudimus; Organizuoja keliones į Lietuvą ir kitus kraštus. Sudarome lėkviūmus gimtųjų apsilankymui Amerikoje ir teikiamas infor-macijas visais reikiamais reikalais. • Taupykite skrydžiams Chartered lėktuvais, tik kelis rezervuoti vietai. • Anksčiau — prieš 45-60 dienų.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujieneose galima gauti nepaprastai įdomius gyd-
tojų, visuomenės veikėjų ir rašytojų atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00 Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pri-
dedant 81 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

809 E. MALETH ST., CHICAGO, IL 60649

REAL ESTATE

Home, Land — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAI DEL VISU INFORMACIJU KREIPITIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7742

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAS

VISŲ RČIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVICIUS — BEIL REALTY

INCOME TAX SERVICE

5529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LAIKYKIMĖS MARQUETTE PARKE.

ČIA GERIAUSIA VIETA LIETUVIAMS.

9 butų mūrinis. Labai geros pajamos. Didelis butas savininkui. Geras investavimas.

3 butų mūrinis su garažu. Pelningas pirkiny.

Didelis, gražiai įrengtas bungalow. Nehrangus.

SIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX

2951 W. 63rd St.

Tel.: 436-7878

GARFIELD - RIDGE,

Archer ir Harlem apyl.

SAVININKAS PARDUODA 2 aukštų medinę rezidenciją su atskiru 4 kambarių butu — tėvams ar uošviams. Kambariuose kilimai, 2 židiniai. Kabo pusryčių stalukas. 90 pėdų sklypas su 2 garažais po 2 mašinas. Apžiūrėti galima tik susitarus.

Skambinti 586-2362

po 7:30 val. vak. kasdien.

REPAIRS — IN GENERAL

(vairūs Taisyimai)

TAISO ORO VESINTUVUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS

BEI KROSNI.

Herman Dečkys

Tel. 585-6624

JOHN GIBAITIS

Advokatų istaiga

6247 S. Kedzie Ave.

(312) 776-8700

MISCELLANEOUS

(vairūs Dalykai)

READINGS BY IDA

CARD AND PALM READINGS

COME AND SEE HER FOR ADVICE ON ALL PROBLEMS OF LOVE, MARRIAGE, BUSINESS, HEALTH AND SICKNESS.

CALL FOR APPT. 769-2772

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano SULO

paruošta ir teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta "Sūduvos"

išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gauna-

ma Naujienu administracijoje.

606 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60629

Tel.: 778-8000

6 — Naujienu, Chicago, Ill. — Sat-Monday, March 10-12, 1984

ELEKTROS ĮRENGIMAI

PATAISYMAI

Turli Chicago miesto leidimais.

Dirbu ir užmiesčiuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai.

KLAUDIJUS PUMPUTIS

4514 S. Ashland Ave.

Tel. 927-3559

DĖMESIO

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI

Tiktai \$126 pusmečiui automobilio

liability draudimas pensininkams.

Kreipitis: A. LAURAITIS

4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiamie ir talsome rėp

su stogus. Už darbą garantu-

ojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Tolman Avenue

Chicago, IL 60629

434-9655 ar 737-1777

M. ŠIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių

išskvietimai, pildomi pilietybės pra-

šymai ir kitokie blankai.

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5988

Homeowners Insurance

Good service/Good price

F. Zapols, Agent

3208 1/2 W. 95th St.

Evergreen Park, Ill.

60642 • 424-8654

State Farm Fire and Casualty Company

Home Office, Bloomington, Illinois

Advokatas

GINTARAS P. CEPENAS

Darbo valandos: Kasdien: nuo

9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Seštadi: nuo 9 val. r. iki 12 val. d.

ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162

2649 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS

ir V. BRIZGYS

Darbo valandos:

Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.

Seštadienis pagal susitarimą.

6506 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60629

Tel.: 778-8000

Aleksas Ambrose, CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius, paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią Chicago lietuvių istoriją (1869 — 1959 metai). 664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15. Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija